

gorenje procesna oprema

n. sol. o., titovo velenje, partizanska 12

Navodila servisna

Logične kartice terminala – KLT-T

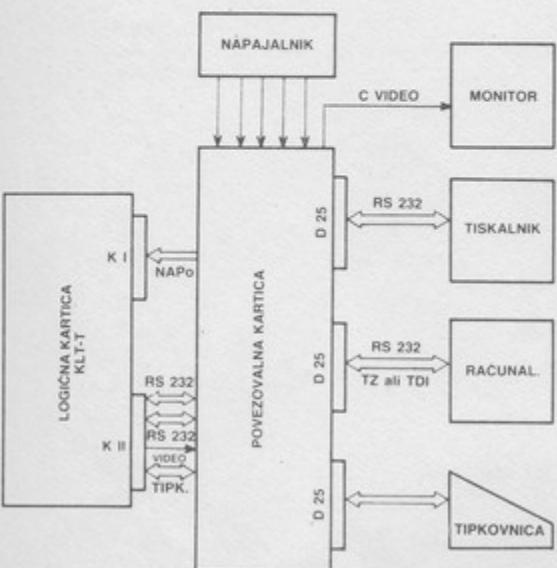
+ dodatki za Baučić Terminal
potreba za prijelaz port

Navodila servisna

Logične kartice terminala – KLT-T

1. Splošni opis

Logična plošča (KLT-T = Kartica Logična Terminala – Turbo) je del terminala, ki je vhodno/izhodna enota računalnika. S pomočjo terminala lahko podatke preko tastature vnašamo v računalnik in jih iz njega sprejemamo ter opazujemo na ekranu. Nanj lahko priključimo tudi tiskalnik, s katerim lahko izpisujemo podatke, ki jih računalnik pošlje terminalu. Na sliki 1.1. je narisana zgradba terminala, kjer lahko vidimo, kakšno vlogo opravlja KLT-T.

Slika 1.1. Zgradba terminala

KLT-T sprejme vtipkane ASCII znake (ASCII je ameriški standard za kodiranje znakov – glej TABELO A) iz tipkovnice in jih obdelava kot osem paralelnih bitov. Ti znaki so potem zaporedno (bit za bitom) poslati preko glavnega RS 232C (ali TZ ali TDI) vmesnika v računalnik. Ravnato KLT-T iz računalnika sprejema zaporedno kodirane znake in jih pretvori v paralelni obliko (osembitni zlogi). Komunikacija preko glavnega RS 232C vmesnika ali tokovne znake (TZ) je lahko popolna dupleksna (prenos v obe smeri hkrati) ali poldupleksna (prenos hkrati samo v eno smer). Preko TDI (Two Wire Direct Interface – je poseben komunikacijski vmesnik) je vedno poldupleksni prenos.

V primeru, da znaki iz tipkovnice ne prehajajo v računalnik, ampak so zaznani in prikazani le lokalno, je terminal v LOKALNEM načinu delovanja. V nasprotnem primeru je priključen na SISTEM. Znaki (morajo biti ASCII), ki jih logična kartica sprejme iz računalnika ali tipkovnice, se zapisaijo v VIDEO POMNILNIK. To je poseben RAM pomnilnik, ki hrani vsebine slike, ki se prikazuje na ekranu monitorja. V okviru KLT-T obstaja mehanizem, ki po vrsti od začetka do konca samodejno in periodično (to je neodvisno od stanja terminala) čita vsebino tega pomnilnika. To vsebino posebno aparaturna oprema pretvori v obliko, primerno za prikazovanje na ekranu monitorja. Prikazuje se v rastrskem (TV) načinu. Na ekranu se vedno prikazuje ena stran, ki je sestavljena iz 80 ali 132 znakov v 24 vrstic.

Povezovalna kartica povezuje osnovne sestavne dele terminala v celoto: tipkovnico, logično kartico (KLT-T), monitor, napajalnik ter komunikacijska konektorja za računalnik in tiskalnik.

Napajalnik zagotavlja napajalne napetosti za logično ploščo (+5V, +12V, -12V, +24V) in za tipkovnico (+5V).

Osnovni sestavni deli KLT-T so:

- 8085AH-1 mikroprocesor (INTEL),
- EPROM 2732 ali 2764 za programske pomnilnike in znakovni generator,
- RAM 2016P-1 za delovni in video pomnilnik,
- 2674B in 2675B prikazovalna krmilnika (SIGNETICS),
- Z80SIO serijski krmilnik in
- 8255 PPI paralelni vmesnik za tipkovnico in NVR (nepozabljaljeni pomnilnik).

2. Osnovne tehnične lastnosti

2.1. Tehnične lastnosti aparaturne opreme

2.1.1. Napajanje in poraba

$$\begin{aligned}+5 \text{ V } & +/-5 \% = 2,4 \text{ A} \\+12 \text{ V } & +/-5 \% = 40 \text{ mA} \\-12 \text{ V } & +/-5 \% = 30 \text{ mA} \\+24 \text{ V } & +/-5 \% = 30 \text{ mA}\end{aligned}$$

2.1.2. Komunikacijski vhodi/izhodi

2.1.2.1. RS 232C/V24

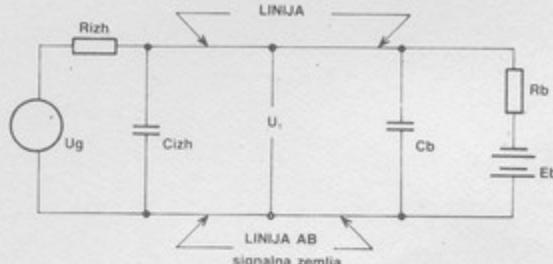
Uporaba:

- sinhroni ali asinhroni prenos
- poldupleksni ali dupleksni prenos
- hitrost prenosa do 20 k baudov

ELEKTRIČNE KARAKTERISTIKE (glej nadomestno vezavo):

- breme:	
3000 ohmov < R_b < 7000 ohmov	(bremenska upornost)
$C_b < 2500 \text{ pF}$	(bremenska kapacitativnost)
$E_b < 2 \text{ V}$	(bremenski napetostni generator)
- izhod:	
$U_g < 25 \text{ V}$	napetost generatorja
$R_{izh} > 300 \text{ ohmov}$	izhodna upornost
$5 \text{ V} < U_1 < 15 \text{ V}$	napetost na izhodnih sponkah
C_{izh}	ni specifirana

NADOMEŠTNA VEZAVA

LOGIČNI NIVOJI ZA PODATKOVNE LINIJE:

- 1 = MARK (LOGIČNA ENICA) : $U_1 < -3 \text{ V}$
- 0 = SPACE (LOGIČNA NIČLA) : $U_1 > 3 \text{ V}$

LOGIČNI NIVOJI ZA KONTROLNE LINIJE:

IZKLOP (OFF STATE): $U_1 < -3 \text{ V}$

VKLJOP (ON STATE): $U_1 > 3 \text{ V}$

Logična kartica ima dva RS 232C/V24 vhodno/izhodna vmesnika:

- glavni komunikacijski vmesnik za priključitev na računalnik in pomožni komunikacijski vmesnik za priključitev na tiskalnik.

Seznam priključkov za RS 232C konektor je podan v dodatku B.

2.1.2.2. Tokovna zanka (pasivna)

- VHOD: 20 mA maksimalno (12 V)
 > 5 mA = MARK (logična ena) (4,1 V)
 < 0,5 V = SPACE (logična ničla) (1,5 V)
 470 E = ekvivalentna vhodna impedanca
- IZHOD: 30 V maksimalno za nezaključeno vezje
 100 mA maksimalno
- Največja hitrost prenosa je 9600 Baudov

2.1.2.3. TDI vmesnik

je vmesnik za BURROUGHS računalnike.

“1” = MARK (logična ena): $U_{izh} = -12 \text{ V}$

“0” = SPACE (logična ničla): $U_{izh} = 0 \text{ V}$

$R_{izh} = 1 \text{ Kohm}$

Največja hitrost prenosa je 19200 Baudov.

2.1.2.4. Vmesnik za serijsko tipkovnico

- VHOD in IZHOD imata LSTTL kompatibilne tokovne in napetostne nivoje (LSTTL = Low Power Schottky TTL).
- Sinhrona komunikacija: sinhronizacijska ura je del signala.
- Hitrost prenosa je 300 Baudov.

2.1.2.5. Video izhod

- Sestavljeni (composite) video izhod
 - enosmerno zvezan,
 - 75 ohmov izhodne impedance,
 - 1 Vpp (0,4 V je nivo črnega),
 - z ali brez interlace,
 - 50 Hz horiz. frekvenca = 15,745 kHz
 - vert. frekvenca = 50,1 Hz
 - frekvenca točke: 14,165 MHz/80 znakov
 - 23,228 MHz/132 znakov
- Nesestavljeni video izhod:
 - TTL vertikalni sinhronizacijski impulzi,
 - TTL horizontalni sinhronizacijski impulzi,
 - TT1 video izhod.

3. Opis delovanja

S pomočjo blokovne sheme KLT-T bomo opisali delovanje celotne logične kartice. Nato jo bomo razdelili na tri dele:

- procesorski del,
- video del,
- vhodno-izhodni del.

Posamezne dele bomo opisali s pomočjo ustreznih blokovnih shem (B1; B2; B3 in B4) in stikalnih načrtov (list 1, list 2 in list 3). Da bi razumeli opis delovanja, moramo poznati vsaj osnove mikroračunalniške tehnike in zgradbo ter delovanje mikroprocesorja 8085.

V opis KLT-T bomo vključili tudi kratko razlago prikazovalnih krmilnikov, komunikacijskega krmilnika in paralelnega vmesnika. Natančnejši podatki posameznih LSI (Large Scale Integrated) in TTL vezja najdemo v naslednjih katalogih:

- INTEL, Component Data Catalog, 1984;
- PHILIPS, Integrated Circuits, Microprocessors, microcomputers and peripheral circuitry, 1983;
- PHILIPS, Signetics integrated circuits, Logic-TTL, specifications, 1978;
- TOSHIBA, MOS memory products, DATA BOOK, 1982.

3.1. Princip delovanja KLT-T

Na blokovni shemi B1 je narisana zgradba KLT-T, ki je enokartični mikroračunalniški sistem, zgrajen na osnovi Intelovega mikroprocesorja 8085AH-1 in perifernih krmilnikov, potrebnih za emulacijo zaslonskega terminala. Sestavljajo jo naslednje osnovne enote:

- PROGRAMSKI POMNILNIK je tipa EPROM in hrani sistemsko programske opremo, ki jo izvaja CPE in upravlja celotno aparaturno opremo logične kartice tako, da izvaja terminalske funkcije.
- DELOVNI POMNILNIK je tipa RAM. V njem hrаниmo sistemske spremenljivke, komunikacijske in druge vmesne pomnilnike ter delovni sklad procesorja.
- CENTRALNA PROCESNA ENOTA (CPE) je mikroprocesor 8085AH-1, ki upravlja aparaturno opremo in koordinira prenos informacij in podatkov med posameznimi perifernimi krmilniki, ter med njimi in CPE.
- PRIKAZOVALNI KRMILNIK (AVDC) je programabilno integrirano vezje, ki generira signale, potrebne za prekodiranje vsebine videopomnilnika v signal, primeren za zapis na ekran monitorja.
- VIDEO POMNILNIK (VP) pomni vsebino ekrana v ASCII kodu. Vsakemu znaku na ekranu ustreza vsebina ene pomnilniške lokacije v VP.
- Nenavadni dostop do njega ima samo AVDC, medtem ko ga CPE lahko dosega samo s pomočjo AVDC >.
- ZNAKOVNI GENERATOR (CHG), vsebuje kode znakov, primernih za prikaz na zaslonu.
- VIDEO KRMILNIK (CMAC) je integrirano vezje, ki izhodne signale AVDC in CHG pretvori v video signal za monitor.
- VMESNIK ZA TIPKOVNICO omogoča priključitev tipkovnice na KLT-T preko dveh TTL signalov. En signal omogoča prenos serijsko kodiranih znakov s tipkovnice v logično ploščo, drugi signal pa z logične plošče v tipkovnico.
- VMESNIK ZA NVR omogoča, da lahko procesor zapiše podatke v NVR (Non Volatile RAM – nepozabljajoči pomnilnik). Te

podatke želimo ob izklopu terminala ohraniti, ker predstavljajo nastavitev parametre terminala.

- PROGRAMABILNO ČASOVNO VEZJE omogoča programsko nastavitev hitrosti prenosa podatkov (v računalnik). Hitrost je merjena v BAUDIH.
- SERIJSKI KOMUNIKACIJSKI KRMILNIK v enem integriranem vezju združuje dva krmilnika. To je programabilna naprava, ki pretvarja parallele kode (8 bitov) iz sistemskega vodila v serijsko kodirane znake, ki so po eni žici poslaní preko RS 232C vmesnika v računalnik ali tiskalnik. V obratni smeri pa pretvori serijsko kodirane znake v parallele kode, ki so procesorju po sistemskem vodilu posredovane v obdelavo.

Terminal lahko deluje na dva načina: LOKALNO ali priključen na SISTEM. Kadar je v lokalnem načinu iz računalnika ne sprejema nobenih podatkov. Vsi znaki, ki jih odtipkamo na tipkovnici, so obdelani lokalno. Če so grafični znaki (črke, številke ali posebni znaki), se v video pomnilnik zapisejo tako, da se lahko prikažejo funkcije (glej navodila za uporabo).

Kadar je terminal priključen na SISTEM, so vsi znaki, ki jih odtipkamo na tipkovnici, poslaní v računalnik. Znaki, ki jih pošlje računalnik v terminal, pa so obravnavani na enak način kot znaki v načinu LOKALNO.

3.2. Procesorski del

3.2.1. Opis delovanja

Procesorski del je narisani v stikalnem načrtu na listu 1 in v blokovni shemi B2.

Sestavljajo ga:

- centralna procesna enota (CPE) 8085AH-1,
- vmesni sistemskoga vodila,
- sistemsko vodilo,
- programski pomnilnik (EPROM) in
- delovni pomnilnik (RAM).

CPE je Intelov splošnonamenski mikroprocesor 8085AH-1, ki po leg izvajanja nabora ukazov tudi interna generira sistemsko uro, izvaja kontrolo sistemskega vodila in izbira prekinutveno prioriteto. Notranja zgradba, ki jo bomo na kratko opisali, je narisana na sliki 3.1.

CPE prenaša podatke po 8-bitnem dvosmernem in trostanjskem (vhod, izhod in visokoimpedančno stanje) vodilu (AD0-7). To vodilo je časovno multipleksirano tako, da generira še osem nižjih naslovnih bitov.

Dodatno procesor generira še osem višjih (A8-15) naslovnih bitov, da lahko naslavlja 64 k zlogov (bytov) zunanjega pomnilnika. S kontrolnimi linijami (RD/, WR, S0, S1 in IO/M) (*) procesor izbira zunanje naprave in funkcije za čitanje ali vpisovanje ter izbira pomnilnik ali I/O vrata.

- OPOMBA: Signal s črtico (RD/) je aktivien na nizkem nivoju.

Sistemsko vodilo sestavljajo signali:

- naslovnega vodila AB0 – AB15,
- podatkovnega vodila DB0 – DB7 in
- signali kontrolnega vodila MEMRB/, MEMWB/, IORB/, IOWB/ RÉSETB IN INTAB/.

Med procesorjem in temi signali so posebni vmesniki (buffer), ki povečajo obremenljivost teh izhodov oziroma vhodov. Vsi ti vhodi/izhodi so TTL združljivi.

A0BUF (IC6 – 74LS244) je vmesnik naslovnih linij AB8 – AB15. A0BUF (IC7 – 47LS374) je vmesnik in hkrati zapah za naslovne linije > AB0 – AB7. Ker so signali A0 – A7 časovno multipleksirani s signali D0 – D7, jih moramo s signalom ALE izločiti iz signalov ADO – AD7.

Naslovno vodilo sestavlja torej šestnajst naslovnih linij in lahko naslavljamo 65536 (64 k) pomnilniških lokacij. Dosegamo lahko še 256 vhodno/izhodnih lokacij, ki so ločene od pomnilniških lokacij.

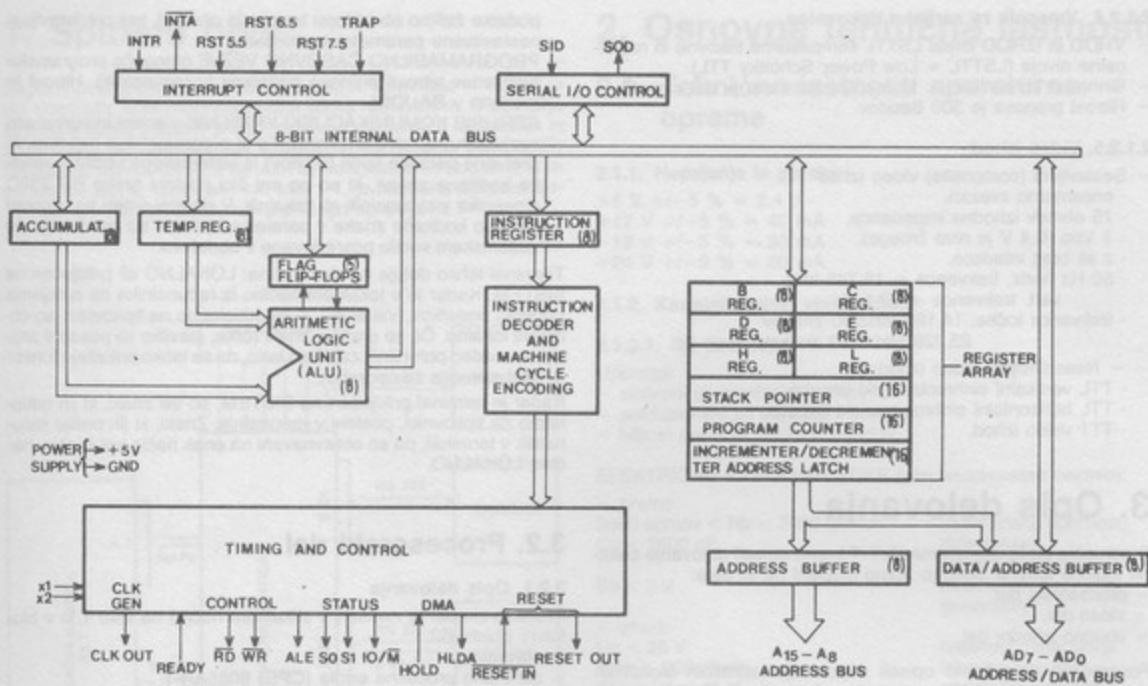
Pri naslavljaju VI lokacij procesor naslovne linije generira tako, da so AB0 – AB7 enake signalom AB8 – AB15.

DBUF (IC8 – 74LS245) je dvosmerni vmesnik podatkovnih signala DB0 – DB7.

S signalom RD/ sprememjam smer pretoka podatkov v procesor (RD/ = «0») ali iz njega (RD/ = «1»). Podatkovno vodilo je torej dvosmerno in se po njem prenašajo podatki v naslovljeno pomnilniško lokacijo ali VI enoto in v obratno smer.

CBUF (IC9 – 74LS138 in IC10 – 74LS125) je vmesnik kontrolnih signalov.

IC9 dekodira signale IOM/, RD/ in WR/ v MEMR/, MEMW/, IOR/ in IOW/, ki so preko vmesnika IC 10 povezani na sistemsko vodilo.

Slika 3.1. Notranja zgradba mikroprocesorja 8085AH-1.

Citanje pomnilniških lokacij izvaja procesor tako, da generira naslov na naslovnem vodilu in tako izbere pomnilniško lokacijo, nato pa signal MEMRB/ (Memory Read) postavi na nizek nivo in izbrane lokacije 8-bitni podatek dostavi v procesor. Vpisovanje v pomnilniške lokacije izvaja procesor tako, da generira naslov na naslovno vodilo (izbere pomnilniško lokacijo), prenese podatek iz notranjosti procesorja na podatkovno vodilo in nato postavi signal MEMWB/ (Memory Write) na nizek nivo in podatek se vpiše v izbrano pomnilniško lokacijo. Signali MEMRB/ in MEMWB/ se medsebojno izključujejo in hkrati ne moreta biti oba aktivna, to je na nizkem nivoju, ker ne moremo hkrati vpisovati in čitati pomnilnika. Vpisovanje in čitanje vhodno/izhodnih lokacij se izvaja na enak način, le da v tem primeru to funkcijo kontrolirajo signala IORB/ (Input/Output Read) in IOWB/ (Input/Output Write).

Signal RESETB je ojačani izhod procesorja. Generira se ob vklopu terminala in periferne krmilnike, s katerimi je povezan, postavi v osnovno stanje.

Signal INTAB/ je povezan z vezjem za prekinutveni vektor (glej opis vhodno/izhodnega dela).

SID je serijski enobitni vhod v procesor, SOD pa je serijski enobitni izhod.

Signal BUSEN/ je stalno na nizkem nivoju in so zaradi tega vmesni sistemskega vodila vedno omogočeni.

Med kontrolne signale štejemo tudi signale HOLD, HLDA in READY, ki jih na KLT-T nismo uporabili.

Trenutno izvajani program lahko prekine eden izmed petih izvorov prekinitev:

- prikazovalni procesor AVDC s signalom AVDCINT, ki je zvezan z RST7.5;

- komunikacijski procesor SIO s signalom SIOINT, ki je zvezan z INTR;
- procesor tipkovnice s signalom KBDINT, ki je zvezan z RST6.5;
- zunanj izvor prekinutve je povezan z RST5.5 in ga v osnovni verziji KLT-T nismo uporabili;
- prav tako nismo uporabili prekinutveni vhod TRAP.

Kadar procesor dobi signal prekinutve, izvede trenutni izvajani ukaz do konca in preskoči na prekinutveno rutino, določeno z vrom prekinutve. Prekinutvena rutina servisira napravo, ki je sprožila prekinitev, in se vrne nazaj v glavni program.

Naslednji podsklop procesorskega dela je programski pomnilnik. Nastevajo ga:

- štiri EPROM, ki so lahko tipa 2716, 2732 ali 2764 (IC11, IC12, IC13 in IC14);
- vezje za izbiro tipa EPROM (SW),
- dekoder EPDEC (IC15).

V stikalnem načrtu so označene za tip 2764 in zato te številke ne veljajo za tipa 2716 in 2732, ko moramo od njiju odšteeti število 2. Na primer:
oznica s številko 10 (AB0) je pravilno označena za tip 2764, za tipa 2732 in 2716 pa je v resnicici to oznica 8.

Vezje SW so žične prevezave P1 in P2, ki jih povežemo ustrezno tipu EPROM.

Vezje EPDEC je 1 iz 8 dekoder, ki generira signale za izbiro posameznih EPROM. Ti signali so štiri: E0, E1, E2 in E3. Aktivni so na nizkem nivoju, kar pomeni, da EPROM izberejo takrat, kadar je nivo signala 0V. E0, E1, E2 in E3 ter se medsebojno izključujejo in določajo pomnilniški prostor, v katerega so EPROM postavljeni. V odvisnosti od postavljenih prevezav SW so lahko ti prostori različno veliki, tako kot kaže tabela 3.1.

TABELA 3.1.

TIP	VSTAVLJENE PREVEZAVE		NASLAVLJANJE			
	P1	P2	IC11	IC12	IC13	IC14
2716	1-2, 3-4, 5-6 8-9, 12-13, 16-17	1-2, 5-6	0000H- 07FFH	0800H- 0FFFH	1000H- 17FFH	1800H- 1FFFH
2732	2-3, 4-5, 6-7 8-9, 11-12, 15-16	5-8, 1-4	0000H- 0FFFH	1000H- 1FFFH	2000H- 2FFFH	3000H- 3FFFH
2764	2-5, 4-7, 6-9 8-10, 11-12, 15-16	5-8, 1-4	0000H- 1FFFH	2000H- 3FFFH	4000H- 5FFFH	6000H- 7FFFH

Razlaganje tabele 3.1.:

- v kolonah pod VSTAVLJENE PREVEZAVE so vpisane številke priklučkov, ki morajo biti povezani s P1 in P2 za različne tipove ERROR,
 - v kolonah pod NASLAVLJANJE so vpisana naslovna področja za posamezno pomnilniška vezja (IC11, IC12, IC13 in IC14), če uporabimo različne tipove EPROM.

Na programske pomnilnik je povezan signal MEMRB/ zato, da lahko procesor samo čita iz njega, ne more pa vanj vpisovati. Naslovne linije določajo lokacijo, iz katere procesor čita 8-bitni podatki po podatkovnih linijah.

Tretji podsklop procesorskega dela je RAM (Random Access Memory) pomnilnik. To je bralno-vpisovalni pomnilnik z naključnim dostopom, ki smo ga uporabili za delovni pomnilnik procesorja in vmesne pomnilnike za servisiranje posameznih perifernih krmilnikov. Sestavljajo ga:

- tri pomnilniška integrirana vezja (IC16, IC17 in IC18)
 - dekodirno vezje RAMDEC (IC19).

Pomnilniška integrirana vezja so tipa TMM2016P, velikosti 2048 x 8 bitov. Vanj lahko procesor vpisuje ali pa čita iz njega 8-bitne podatke po podatkovnih linijah tako, da generira naslov na podatkovnih linijah.

Signal MEMWB/ določa ali se podatek čita (visok nivo) ali vpisuje (nizek nivo) v izbrano lokacijo.

Vhodi v vežbo RAMDEC so naslovne linije AB11, AB12, AB13, AB14 in AB15, ki določajo na katerih naslovih se generirajo izhodi tega dekoderja in generirajo samo pri vpisovanju in čitanju pomnilnika. Ti izhodi so aktivni pri naslavljjanju naslednjih pomnilniških lokacij:

- R8000 --> 8000H do 87FFH,
 - R8800 --> 8800H do 88FFH,
 - R9000 --> 9000H do 97FFH.

3.3. Video del

Stikalni načrt video dela je narisani na listu 2, blokovna shema pa na listu B3. Razdelimo ga lahko na naslednje logične celote:

- prikazovalni procesor AVDC (Advanced Video Display Controller) s podatkovnim vmesnikom (AVDCBUF).
 - video pomnilnik (CVRAM in AVRAM) z zapahи za povezavo s procesorjem
 - znakovni generator (CHG) z video krmilnikom CMAC (Color Monochrom Attribute Controller),
 - vezje za oblikovanje video signala (VFORM),
 - register signala svetlobnega peresa (LTLCH),
 - IODEC.

Osnovna ura tega dela KLT-T je CCLK/, ki je znakovna ura prikazovalnega procesorja. Generira se iz točkovne ure (DCLK) v vi-

deo krmilniku.
Osnovni oscilator za DCLK smo realizirali diskretno z OSC1 (23.228 MHz) in OSC2 (14.165 MHz). Dva oscilatorja sta potrebna zaradi dvojnega formata prikazovanja: 80 stolpcov na vrstico (OSC1) in 132 stolpcov na vrstico (OSC2). AVD generira časovne signale za oblikovanje video signala, ki krmili TV monitor.

Ti signali so razdeljeni na kontrolne signale za CMAC (HSYNC, VSYNC, CURSOR, BLANK, UL in BLINK) ter naslovne signale (DAD0 – DAD13), s katerimi AVDC naslavljajo video pomnilnik. V video pomnilniku so v ASCII kodah zapisani znaki (CVRAM) in atributi (AVRAM), ki se s pomočjo znakovnega generatorja in video krmilnika pretvorijo v serijo točk, primernih za prikazovanje na ekranu TV monitorja. Prikazovalni procesor je programabilna naprava in generira omenjene signale vsebin lastnih notranjih registrov ustrezno. Te registre lahko procesor dosega preko dvostrnega podatkovnega vmesnika AVDCBUF. Lahko jih čita ali vpisuje in tako nadzoruje način prikazovanja slike na zaslonu. Video pomnilnik lahko procesor doseže le s pomočjo prikazovalnega procesorja preko zapahov CLCH in ALCH. Podatkovni izhodi video pomnilnika VCHD0 – VCHD7 in VATD0 – VATD7 so parallelni in se preko CHG (EPROM) in CMAC verzija pretvorijo v dva video signala TTLV1 in TTLV2, ki sta na TTL napetostnih nivojih. Ta dva signala se v vezju za oblikovanje video signala VFORM preoblikujeta skupaj s sinhronizacijskima signaloma HSYNC in VSYNC v sestavljeni (COMPOSITE) video signal (CVIDEO). S signalom KONTR lahko reguliramo nivo kontrasta tako, da ostane pivo črnega nespremenjen.

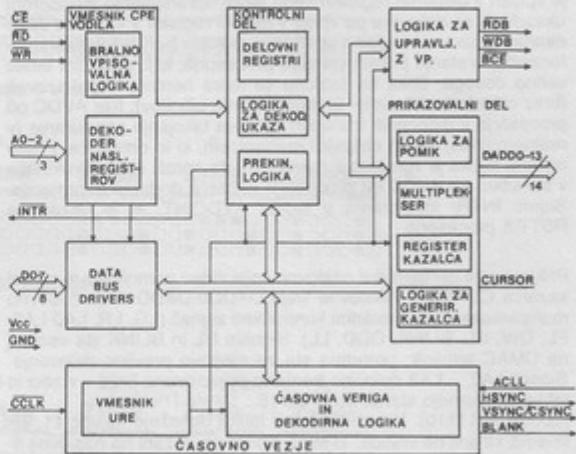
3.3.1. Prikazovalni krmilnik AVDC

Prikazovalni krmilnik je LSI vezje SCN 2674 (IC27), ki ga proizvaja firma Signetics. Narejen je tako, da ga lahko uporabimo za kontrolo prikazovanja slike v CRT (Cathode Ray Tube) terminalih, ki delujejo v TV rastrskem načinu. AVDC generira vertikalne in horizontalne časovne signale, potrebne za prikazovanje slike v interlace in pe-interlace načinu na zaslonu monitorja.

Poleg tega generira tudi naslovne signale DAD0-DAD13, ki naslavljajo video pomnilnik in tako zagotavljajo prenos informacije iz video pomnilnika na zaslon TV monitorja.

Notranjo zgradbo tega vezja bomo opisali s pomočjo slike 3.2., kjer je narisana njegova blokovna shema. Zunanje signale AVDC vezja lahko razdelimo na dva dela:

- signali za povezavo s procesorjem (CPE) in
 - signali za izvajanje prikazovalnih funkcij.

Slika 3.2. Notranja zgradba AVDC.

Notranji del prikazovalnega procesorja sestavlja:

- vmesnik CPE vodila,
 - kontrolni del,
 - časovno vezje,
 - logika za upravljanje z video pomnilnikom in
 - prikazovalni del.

Zbralno/vpisovalno logiko so povezani signali, preko katerih procesor kontrolira doseganje notranjih registrov. Na CE/ vhod je vezan AVDC/ izhod dekoderne verzije IODEC (IC26 – 74LS138), ki se generira, ko procesor izvaja IN ali OUT ukaz na V/I naslovih 80H-87H. To je torej izbirni signal procesorskega dela, s katerim CPE izbere AVDC, kadar ga hoče doseči. S signalom RD/ in WR/ pa procesor izbere vpisovanje ali čitanje AVDC notranjih registrov. RD/ je vezan na IORB/, WR/ pa na IOWB/. Naslovne linije AB0, AB1 in AB2 določajo, katerega izmed sedmih notranjih registrov dosega procesor. Naslov se dekodira v dekoderju naslova registrov. Podatkovni vmesnik je dvostranski in se preko njega vpišujejo ali čitajo podatki v AVDC. Podatkovne linije D0 – D7 so na sistemsko vodilo (DB0 – DB7) vezane preko zunanjega dvostranskega vmesnika (AVDCBUF – IC21, 74LS245). Dodati smo ga moralni zato, da procesor ne moti dostavljanja naslovne tabele video pomnilnika, ki si jo AVDC dostavlja na začetku prikazovanja vsake vrstice (25-krat v eni sliki). Tabela se dostavlja iz znakovnega dela video pomnilnika (linije VCHD0 – VCHD7) preko enosmernega vmesnika RTBUF in podatkovnih linij D0 – D7 v registre AVDC.

Dostavljanje tabele naslova VP (video pomnilnika) kontrolira signal RTF/. Ta signal se izloži iz signala CURS v vezu RTFSEP. To vezoj sestavlja IC20 (74LS74) in ena vrata IC54 (74LS00). Za svoje delovanje potrebuje prikazovalni krmilnik umi signal CCLK, ki se generira v CMAC vezju. Časovno vezje AVDC krmilnika oblikuje signale, ki so potrebni za njegovo pravilno delovanje in hkrati generira:

- horizontalni sinhronizacijski impulz HSYNC,
 - vertikalni sinhronizacijski impulz VSYNC, ki ga lahko uporabimo tudi kot sestavljeni sinhronizacijski impulz CSYNC (če tako inicializiramo AVDC),
 - zamračilni signal video signala BLANK

Vse tri signale uporabimo v vezju za oblikovanje sestavljenega video signala. Video signal je del veze. BLANK signal pa mora biti vezan še na CMAC veze. Signal ACLL lahko uporabljamo za zunanjo sinkronizacijo prikazovalnika, ki pa je v VT100 aplikaciji nismo uporabili.

Kontrolni del je osrednji del prikazovalnega procesorja in določa njegov način delovanja;

- število znakov na vrstico 1 do 256,
 - število linij na vrstico 1 do 16,
 - število vrstic na sliko 1 do 128,
 - interlace ali ne-interlace,
 - velikost video pomnilnika 0 do 64 k (vedno 4k + 4k za znake in atributi)

- tip kazalca (utripajoč, neutripajoč, podčrtan ali blok),
- skokovit, gladki in delni pomik vsebine zaslona,
- dvojna višina in širina,
- tabelaričen ali običajen način delovanja (vedno je tabelaričen)

Vse naštete funkcije lahko programsko nastavimo ob inicializaciji in jih med delovanjem tudi spremijamo. V VT100 aplikaciji je število znakov na vrstico lahko 80 ali 132, število linij na vrstico je vedno 12, število vrstic na ekran pa je vedno 24. Način delovanja je vpisan v delovnih registrih in ga lahko spremijamo z naborom ukazov, ki se dekodira po vpisu v ukazni register in logiki za dekodiranje ukazov. V registru stanj je v vsakem trenutku vpisana informacija o stanju prikazovalnega procesorja, ki jo procesor lahko vedno dosega. Slika na zaslolu se mora nemoteno prikazovati (brez odvečnih »bliskanj« in drugih vidnih učinkov). Ker AVDC od procesorja v določenih trenutkih zahteva takojšnje servisiranje (v realnem času), mora obstajati mehanizem, ki to omogoča. Prekinitevna logika je vgrajena z namenom, da sproži signal prekinitev v trenutku, ko AVDC od procesorja zahteva dodatne informacije. Signal INTR/ invertiramo v signal AVDCINT, ki je vezan na RST7.5 procesorja.

Prikazovalni del generira naslovne linije video pomnilnika in signal kazalca CURSOR. Naslovne linije DADD0-DADD13 so časovno multipleksirane z nekaterimi kontrolnimi signali (LG, LR, LA0-LA3, FL, DW, UL, BLINK, ODD, LL). Signala UL in BLINK sta vezana na CMAC krmilnik; potrebna sta za njegovo pravilno delovanje. Signali LA0 – LA3 določajo trenutno prikazovanjo linijo v vrstici in lahko zavzamejo stanja od 0 do 15. (*scan linija*) (0000b – 1111b). V naši aplikaciji lahko dosežejo največ 11, ker imamo 12 linij na vrstico. Ti štirje signali so vezani na naslovne linije znakovnega generatorja (CHG). Signal LL je aktivен v času prikazovanja zadnje linije v vrstici. Procesor lahko programsko testira stanje tega signala preko vezja LLCH, ki ga sestavlja en del IC40 (74LS74) in en del IC41 (74LS125). Kadar je ta signal na visokem nivoju, procesor ne sme dosegati AVDC krmilnika, ker je takrat rezerviran za dostavo tabele iz video pomnilnika. Preostalih multipleksiranih signalov nismo uporabili. Ti signali se demultipleskira s pomočjo LSTROBE/signala, ki se oblikuje z delom IC36 (74LS74).

Logika za upravljanje z video pomnilnikom poskrbi, da ga AVDC pravilno doseže.

Generira tri signale:

- WDB/ je aktivien na nizkem nivoju in omogoči čitanje znaka iz CLCH in atributov iz ALCH ter vpis le-teh v video pomnilnik,
- RDB/ prenese znak iz CVRAM v CLCH ter atribute iz AVRAM v ALCH,
- BCE/ je aktivien (nizek nivo) v času prikazovanja slike in omogoca čitanje vsebine video pomnilnika, ki se na ta način prenese na vhod znakovnega generatorja in CMAC krmilnika.

Kaj je ALCH in CLCH?

3.3.2. Video pomnilnik

Na KLT-T je skupno 8k (zlog je 8 bitov) video pomnilnika, ki je razdeljen na dva dela CVRAM in AVRAM. CVRAM je sestavljen iz dveh RAM pomnilniških vezij IC32 in IC33, ki sta tipa TMM 2016 in velikosti po 2K zlogov. Skupaj imamo torej 4k zlogov znakovnega video pomnilnika.

AVRAM je ravno tako sestavljen iz dveh RAM pomnilniških vezij IC 34 in IC35. Procesor lahko CVRAM doseže preko dvojnega zapaha CLCH in AVRAM preko ALCH. Dvojni zapah za doseganje znakovnega dela VP sta osembitna TTL D-registra 74LS374 (IC28 in IC29). Procesor ju lahko doseže na pomnilniški lokaciji F000. Dekoder VLCHDEC (IC33 – 74LS138) je na vhodu (AB0, AB1, AB13, AB14 in AB15) vezan tako, da so izhodi 7, 9, 10 in 11 aktivni (nizek nivo), kadar procesor naslavlja lokacije:

- FXX0/ --> F000H (šestnajstiško)
- FXX1/ --> F001H,
- FXX2/ --> F002H
- FXX3/ --> F003H.

Signal FXX0/ je skupaj s signalom MEMWB/ vezan na ALI vrata IC25 (74LS32). Tako tvorjen signal je vezan na CLK vhod IC28 in z njim lahko procesor vpisuje znake v ta zapah. Znak (ASCII), ki ga hočemo prikazati na ekranu, vedno najprej vpisemo v ta zapah in nato damo ukaz AVDC krmilniku, da ga s pomočjo signala WDB/ vpisemo na določeno lokacijo v VP. Znake, ki smo jih vpisali, lahko tudi čitamo na isti pomnilniški lokaciji tako, da damo najprej ukaz AVDC krmilniku, da znak iz določene lokacije v VP vpisi v zapah IC29, iz katerega pa lahko sedaj procesor s pomočjo signala FXX0/ in MEMR/ isti znak prečita na lokaciji F000H. Enako

je zgrajeno tudi ALCH vezje, le da je postavljeno na pomnilniško lokacijo F001H (izhod FXX1/, IC23).

Vidimo, da so prikazovalni atributi:

- obratni video (ARVID),
- utripajoč (ABLINK),
- podčrtani (AUL),
- osvetljeni (AHILT),
- dvojna širina (ADW),
- dodatni nabor znakov (ASCHSET),
- semigrafični (AGRAF) in
- zatemnjeni (ABLANK)

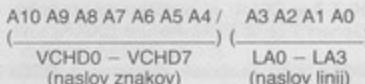
ločeni (paralelni) od znakovnega dela VP in vezani neposredno na CMAC krmilnik, zaradi česar ima lahko vsak znak svoj atribut (paralelni atributi). V VT100 aplikaciji smo uporabili samo naslednje atributi: ARVID, ABLINK, AUL, AHILT, ADW in AGRAF. Natančneje bomo delovanje signalov atributov in znakov opisali v naslednjem poglavju.

3.3.3. Znakovni generator z video krmilnikom

Najprej bomo opisali, na kakšen način se prikazujejo znaki na ekranu monitorja. Sam princip prikazovanja je enak kot v primeru KLT, kjer smo uporabili drug prikazovalni krmilnik (Intel 8275). V obeh primerih se slika prikazuje v TV rastremskem načinu in je sestavljena iz 288 linij in 24 vrstic. Ena vrstica je torej sestavljena iz 12 linij. AVDC krmilnik generira štiri signale (LA0 – LA3), ki štejejo linije znotraj ene vrstice (od 0 do 11) in izbirajo vsebino v znakovnem generatorju, ki ustreza trenutno prikazanemu znaku. Proses prikazovanja ene vrstice je narisan na sliki 3.3.

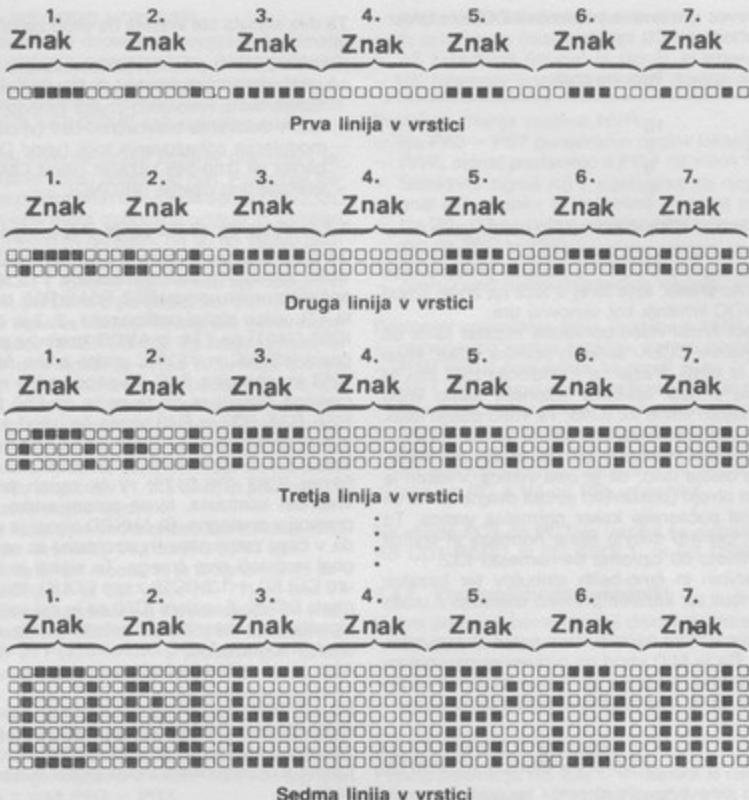
Celotno vertikalno periodo sestavlja 311 linij. Sliko (vidni del) sestavlja $24 \times 12 = 288$ linij, prištevi moramo še 23 linij, ki se generirajo v vertikalnem zatemnilnem času. Na sliki 3.3. vidimo, kako se znaki v vrstici sestavijo iz točk in linij. Vsak znak se zariše v matriki 7×9 točki (7 po horizontali in 9 po verticali) in to znotraj bloka, ki je velik 9×12 točk. To pomeni, da sta po horizontali dve točki, po verticali pa tri linije, vedno temne in predstavljajo razmak med znaki (dve točki) oziroma vrsticami (tri linije). To pa ne velja za posebne znake in semigrafične znake, ki zapolnijo cel blok 9 x 12 (glej operaterjev priročnik – Tabela posebnih znakov).

Znaki, ki se prikazujejo na ekranu, so kodirani v znakovnem generatorju CHG (EPROM 2732). Naslovne linije znakovnega generatorja A0 – A11 so sestavljene takole:

Signali naslova linij so vezani na CHG preko 4-bitnega zapaha IC42 (74LS175) tako, da signal LSTROBE/ demultipleskira in zapahne v ta zapah signale LA0 – LA3 iz signalov DAD4 – DAD7. Na izhodu zapaha je tako naslov linije, ki je stabilno prikazan, ves čas, ko linija traja, spreminja pa se v času ene vrstice od 0 do 11 (12 linij na vrstico). Naslov znakov je vezan na CHG preko 8-bitnega zapaha IC44 (74LS374). Ura tega zapaha je CCLK (nožica 11), ki samo zakasni naslovne linije za čas enega znaka in na ta način uskladi signale AVDC in CMAC. Iz tega vidimo, da naslov linij izbirajo posamezne lokacije iz skupine šestnajstih lokacij znotraj EPROM, vendar od tega štiri lokacije niso izkoriscene.

Na zgornjih sedem naslovnih linij (A4 – A10) pa se prenese ASCII vsebina video pomnilnika. Te naslovne linije se dinamično spremijajo v času vsake linije od prvega znaka na začetku linije (vrstice) do zadnjega znaka, odvisno od vsebine slike. Z njimi se naslavljajo bloki šestnajstih lokacij, kjer je kodiran celoten znak. Naslovna linija A11 izbira med dvema polovicama znakovnega generatorja: v prvem so USASCII (ameriški ASCII nabor) in linijska grafika po VT100 standardu, v drugem pa je pomožni nabor znakov: YUASCII in semigrafični znaki. A12 uporabljamemo samo, če je priključen dodatni znakovni generator, ki ga realiziramo z EPROM 2764. Na sliki 3.4. je narisan, kako se na zaslolu prikaže znak »A«, sestavljen iz točk, in kakšna je ustrezena vsebina EPROM. Logična ena »1«, zapisana v znakovnem generatorju pomeni, da se na ekranu prižge ena točka. Znak A je kodiran na lokacijah 410H do 41FH.. »41« je ASCII koda za znak A. (Številka »3« je npr. na lokacijah 330H do 33FH, ker je njena ASCII koda »33«). V enem EPROM tipa 2732 lahko zapišemo kode za 4096/16 = 256 ASCII znakov.

Slika 3.3. Proces prikazovanja ene vrstice.

	CC = 41H =	Vsebina v EPROM	
	= 100 0001b	Naslov	Vsebina
LA = 0000b	= 0h	410h	00000000 = 00h
LA = 0001b	= 1h a . .	411h	00010000 = 10h
LA = 0010b	= 2h a . a .	412h	00101000 = 28h
LA = 0011b	= 3h . . a . . . a .	413h	01000100 = 44h
LA = 0100b	= 4h . a a	414h	10000010 = 82h
LA = 0101b	= 5h . a a	415h	10000010 = 82h
LA = 0110b	= 6h . a a a a a a	416h	11111110 = FEh
LA = 0111b	= 7h . a a	417h	10000010 = 82h
LA = 1000b	= 8h . a a	418h	10000010 = 82h
LA = 1001b	= 9h . a a	419h	10000010 = 82h
LA = 1010b	= Ah	41Ah	00000000 = 00h
LA = 1011b	= Bh	41Bh	00000000 = 00h

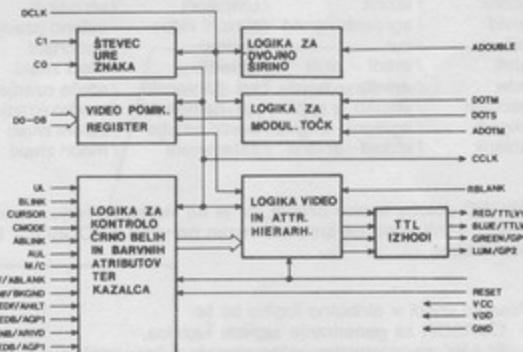
Slika 3.4. Prikaz znaka na ekranu in ustrezna vsebina znakovnega generatorja.

LA na sliki 3.4. so naslovi linij (0 do B – heksadecimalno), CC je naslov znaka (v tem primeru znaka A); pod njim je znak »A« napisan tako, da „prestavlja temno „točko“, znak „a“ pa svetlo točko na ekranu. Na desni strani pa je vsebina v znakovnem generatorju, ki ustrezza znaku »A«, in pripadajoči naslov.

Izhodi znakovnega generatorja D0 do D7 so vezani na parallelni vhode CMAC krmilnika, ki vsebuje parallelni serijski pomnilnik register in atributno logiko in pretvori parallele izhode CHG vezja v serijski video izhod. Ker ima znakovni generator samo osem podatkovnih izhodov, znake pa prikazujemo znotraj bloka 9 x 12, CMAC krmilnika pa ima devet parallelnih vhodov, moramo definirati vhod D8 v IC47. To smo napravili z IN vrati IC52 (74LS08) tako, da lahko osmi znakovni bit (D7) podvojimo na deveti bit D8 (CMAC krmilnika) z atributom AGRAF. Ta atribut je aktivен, kadar se prikazujejo znaki iz nabora semigrafike. Semigrafični znaki se na ta način povežejo po horizontali.

CMAC je LSI barvno/črno-beli atributni krmilnik (Color/Monochrome Attributes Controller) firme Signetics. S slike 3.5. je razvidno da je sestavljen iz sedmih bistvenih sestavnih delov:

- števec ure znaka,
 - video pomnilni register,
 - logika za črno-bele in barvne atribute ter kazalec,
 - logika za dvojno širino,
 - logika za modulacijo točk,
 - logika za hierarhijo video in atributov,
 - izhodi.

Slika 3.5. Zgradba CMAC krmilnika.

Izhod oscilatorjev urnega signala točke je vezan na vhod DCLK CMAC krmilnika. Imamo dva oscilatorja: IC61 (8224) generira signal s frekvenco 14.165 MHz, ki je DCLK za format ekранa 80 znakov v vrstici, IC60 pa generira DCLK z 23.228 MHz za format ekranca 132 znakov v vrstici. Izhoda teh dveh oscilatorjev sta vezane na IC62 (74S38) 1 in 2, ki imata izhoda z odprtim kolektorjem in sta vezana skupaj. Na izhodu teh dveh vrat (upor R34) lahko dobimo ali en ali drugi signal. Izbiramo jih s signalom COLSW (izhod 16 IC 48). Inverter IC 53 poskrbi, da se izhoda medsebojno izključujejo. Ta signal je vezan na vrata 4 IC62 in IC46 (74S74), ki ta signal deli z dva in ga vodi k vratu vrat 3 IC 62. Izhoda vrat 3 in 4 IC62 sta zopet vezana skupaj in v odvisnosti od signala DOUBLSW se nanj prenese ali vhod vrat 3 ali 4. Na frekvenco signala DCLK lahko torej s signaloma COLSW in DOUBLSW vplivamo takole:

COLSW	DOUBLSW	DC LK	FORMAT EKRANA
NIZEK	NIZEK	11.614 MHz	64 znakov/vrstico
NIZEK	VISOK	23.228 MHz	132 znakov/vrstico
VISOK	NIZEK	7.082 MHz	40 znakov/vrstico
VISOK	VISOK	14.165 MHz	80 znakov/vrstico

DCLK je torej osnovna ura celotnega prikazovalnega dela in je vzhodni signal števca ure znaka. Logike za dvojno širino in logike

za modulacijo točk. Števec ure znaka takole deli DCLK s faktorjem, ki je definiran z vhodom C0 in C1:

C0	C1	Točk na znak
NIZEK	NIZEK	10
NIZEK	VISOK	7
VISOK	NIZEK	8
VISOK	VISOK	9

C0 in C1 sta izhoda 5 in 6 iz IC48 in sta vedno postavljena na visokem nivoju. Frekvence signala ure znaka CCLK je torej vedno 9x manjša od frekvence signala DCLK. Ta podatek je merodajan za horizontalno resolucijo znaka, ki je torej 9 točk na znak. Izvod CCLK je vezan na AVDC krmilnik kot osnovna ura.

Vezje za modulacijo točk krmili video pomnilni register tako, da ta sinhronizirano s signalom CCLK/ serijsko pomika točke, ki se vanj vpišejo paralelno iz CHG. Vezje za modulacijo točk ima tri vhode, od katerih smo v naši aplikaciji izkoristili samo vhod DOTS, na katerega je vezan izhod 12 IC48. Ta vhod deluje tako, da so znaki na zaslou odebeleni (za eno točko), kadar je DOTS na visokem nivoju in normalni, kadar je DOTS na nizkem nivoju. Logika za dvojno širino deluje tako, da je cela vrstica, v kateri je signal ADW na visokem nivoju (postavljen atribut dvojne širine ali višine), prikazana enkrat počasnej kakor normalna vrstica. To pomeni, da so znaki v formatu dvojne širine normalni in vrstica vsebuje 40 znakov namesto 80 oziroma 64 namesto 132.

Logika za kontrolno barvni in črno-bele atritutov ter kazalca poskrbi, da se vidni atrituti ter kazalec pravilno uskladijo z video signalom.

Vezje CMAC lahko deluje v dveh načinih, črno-belem in barvnem, ki ju določa vhod M/C. Če je M/C vhod na nizkem nivoju, potem je CMAC v barvnom načinu, sicer pa je v črno-belem. Pomen vhodov v atritutni logiki za ta dva načina je naslednji:

POMEN SIGNALA ATRIBUTU

ZUNANJA OZNAKA / OZNAKA NA CMAC	/ ČRNO-BELI NAČIN	/ BARVNI NAČIN
ablink	/ ablink	/ utripajoči
arvid	/ agreeb – arvid	/ obratni video
aul	/ aul	/ podčrtani
ahilt	/ aredf – ahilt	/ osvetljeni
adw	/ aredb – agp1	/ spl. namenski
aschset	/ ablueb – agp2	/ spl. namenski
bkgnd	/ agreef – bkgnd	/ svetlo ozadje
ablank	/ abluef – ablank	/ zatemnjeni

BKGND določa temno ozadje, če je na visokem nivoju, sicer pa svetlo. ADW vhod ne sme biti vezan na vhod ADOUBLE v barvem načinu.

Posebni vhodi v atritutno logiko so še:

- CURSOR za generiranje signala kazalca,
- BLANK za zatemnjene video signale v času vračanja,
- UL za generiranje podčrtanega atrituta in
- BLINK za generiranje utripajočega atrituta.

Ti signali so vezani neposredno iz AVDC krmilnika na CMAC krmilnik.

Prevezava P3 mora biti takšna:

	povezani	nepovezani
črno-beli način VT 100	3–4, 5–6, 9–10 11–12, 13–14	1–2, 7–8
barvni način	1–2, 7–8, 11–12, 13–14	3–4, 5–6 9–10

V logiki za hierarhijo video in atritutov se video signal in signali prikazovalnih atritutov seštejejo tako, da dobimo preko TTL izhodov štiri video signale RED/TTLV1, BLUE/TTLV2, GREEN/GP1 in LUM/GP2, ki so RDECI, MODRI, ZELENI in LUMINANČNI vhodi za barvni monitor in štiri video signale za črno-bele monitor. Če uporabimo vse štiri črno-bele izhode, lahko na zaslou generiramo šestnajst nivoje sivega.

V našem prikazu smo uporabili samo TTLV1 in TTLV2 in tako doobili štiri nivoje osvetlitve ekranja: svetlo, normalno, polsvetlo in temno.

Ta dva signala sta vezana na vhod zunanjega vezja za oblikovanje.

IC48 (74LS374) predstavlja nastavitevni register CMAC krmilnika, s katerim lahko programsko nastavimo nekatere njegove funkcije:

- horizontalno resolucijo znaka (vhoda C1 in C2),
- način delovanja barvni/črno-beli (vhod M/C),
- modulacija prikazovanja točk (vhod DOTS),
- barvni ali črno-beli kazalec (vhod CMODE) in
- sveto/temno ozadje (BKGND).

3.3.4. Vezje za oblikovanje video signala (VFORM)

To vezje oblikuje TTLV1, TTLV2, VSYNC in HSYNC v sestavljeni video signal. Na bazi tranzistorja T11 se omenjeni štiri signali seštejejo preko uporov R52, R54 in R55. Iz CMAC krmilnika se vodiha TTL video signal preko vrat 1, 2, 3 in 4 IC56 (74S38) ter 1 in 2 IC39 (7407) na T11. Iz AVDC krmilnika pa se sinhronizacijska signala HSYNC in VSYNC vodita preko ALI vrat 1 IC48, inverterja IC53 in vmesnika 3 IC 59 neposredno na T11. Nivo sinhronizacijskega signala je na ta način na OV. Na to točko pa je preko R37, R38, R39 in R40 vezan še izhod 4-bitnega digitalno-analognega pretvornika, s katerim lahko spremijamo kontrast med 0,7 V in 1,1 V. Ta pretvornik smo realizirali z IC64 (74S09), vrat 3 IC 58 ter IC63 (74LS175). V ta zapah procesor zapiše digitalno vrednost kontrasta, ki se potem preko IC64 in izhodih uporov pretvori v analogno. BLANKDD signal je vezan na VFORM vezje, da v času zatemnitve (horizontalne in vertikalne) počisti video signal in določi nivo črnega. Ta signal je zakasnjen za 3 (IC 49 z uro CCLK) + 1/2 (IC50 z uro CCLK), torej za tri in pol periode signala CCLK. Z vezjem IC50 pa je zakasnjen še za periodo DCLK signala. Te zakasnivne so potrebne zato, da se uskladi BLANK signal, ki izvira v AVDC krmilniku, in TTL video izhodi CMAC krmilnika, ki so zakasnjeni glede na njega.

Na VFORM sta priključena še dva zunanja TTL video signala (GRAPHV1 in GRAPHV2), preko katerih lahko priključimo TTL video izhod grafičnega procesorja. Na vhod VGRPH pa lahko priključimo tudi sestavljeni video signal zunanjega grafičnega procesorja.

Sestavljeni video izhod je signal CVID, ki predstavlja nizkoimpedančni izhod za krmiljenje monitorja.

3.3.5. Register signala svetlobnega peresa

Register svetlobnega peresa sestavlja IC 37 in IC 38 (74LS374). V ta dva registra se s signalom LPEN (prehod od 0 v 1) vpis. Hkrati se postavi tudi izhod IC40 (nožica 5) na visok nivo v procesor lahko prečita ta signal preko IC41 na DB7.

Na ta način dobri informacijo o tem, da se je generiral signal svetlobnega peresa in procesor lahko iz registra svetlobnega peresa prečita na katemer mestu smo se dotaknili zaslona. Ta register je na pomnilniških lokacijah F002H.

Ta naslov je določen s signalom FXX2, ki je skupaj z MEMRB preko ALI vrat (IC39) vezan na OE/ vhod registra.

3.4. Vhodno/izhodni del

Ta del logične kartice terminala opravlja naslednje funkcije:

- komunikacija med računalnikom in terminalom,
- prenos podatkov v tiskalnik,
- serijska povezava s tipkovnico
- vmesnik za nepozabljaljivi pomnilnik (NVR – Non Volatile RAM).

Serijsko komunikacijo z oddaljenim računalnikom opravlja komunikacijski krmilnik SIO (IC65), ki je LSI vezje Z 80 B SIO (Shema B4).

Selektivni signal za to vezje je SIO, s katerim ga procesor (CPE) izbira, kadar izvaja operacijo čitanja ali vpisovanja v registre tega vezja. Osembitni podatek vpisuje ali čita preko podatkovnega vodila DB0 – DB7 s pomočjo kontrolnih signalov I/OR L, I/OWL in ABO. RESET signal postavi komunikacijski krmilnik v osnovno stanje. CLK TTL signal predstavlja uro vezje. Komunikacijski krmilnik Z 80B SIO je programabilno vezje, s katerim smo realizirali dva serijska asinhrona dupleksna kanala za povezavo terminala z računalnikom in pomožnim tiskalnikom. Vezje ima ločeni oddajni liniji TXD in sprejemno RXD, kar omogoča, da deluje v popolnem dupleksnem načinu prenosa. To pomeni, da lahko hkrati oddaja in sprejema podatek. Oddaja in sprejema v asinhronem formatu. Hkrati pa to vezje s signali RTS L, CTS L, DTR L in DCD L omogoča še kontrolo modema.

Vsi ti signali RXD, TXD in signali za kontrolno modema imajo TTL napetostne nivoje. Zaradi tega smo morali dodati posebne vmesnike, pretvornike nivojev za RS 232, tokovno zanko in TDI. Glavna komunikacijska vrata imajo še dodatne signale za kontrolno modema:

RSCD, RSRI, RSSPDI in RS SPDS in RSDSR.

Tokovna zanka TZ je alternativna dupleksna povezava terminala z računalnikom. RS 232C vmesnik je narejen tako, da je nosilec informacij napetost, TZ pa tako, da je nosilec informacije tok.

TDI vmesnik je polidupleksni vmesnik, narejen tako, da je mogoče terminal priključiti na BURROUGHSOVE računalniške sisteme.

Vsi ti vmesniki so na glavni komunikacijski krmilnik priključeni tako, da lahko hkrati uporabimo samo enega od nich. Pomožna komunikacijska vrata so lahko priključena na tiskalnik samo z RS 232C vmesnikom. Z 80 B SIO vezje mora zagotoviti oddajno in sprejem na različnih oddajnih in sprejemnih hitrostih, od 50 do 19200 baufov. V ta namen ima to vezje poseben vhod za oddajno TXC in sprejemno RXC uro. Pri COM 1 (glavna kom. vrata) sta oddajni in sprejemni ur Lahko različni, pri COM 2 pa enaki, ker sta vhoda za oddajno in sprejemno uro vezana skupaj. Te signale generiramo s programabilnim časovnikom TIMER (IC 70). To vezje vsebuje tri neodvisne števce, katerih uren signal je izhod binarnega števca CNT (IC 76), ki je vezan tako, da frekvenco oscilatorja 18,432 MHz deli z osem. Delilne faktorje za števce znotraj programabilnega časovnika lahko programsko nastavimo in tako lahko programsko izberemo različne prenosne in sprejemne hitrosti komunikacijskih krmilnikov. Programsko lahko izberemo tudi število bitov na znak (5, 6, 7 ali 8), število stop bitov (1, 1.5 ali 2) in parnost. Te tri parametra določa komunikacijski krmilnik.

Komunikacijski krmilnik je vezan na vhodno/izhodne lokacije BA_H in BB_H (SIO L), časovnik pa na lokaciji 90_H do 9H_F (CNT L).

Na blokovni shemi B4 vidimo še en modul, to je programabilni periferni vmesnik (PPI – 8255). To je LSI vezje (IC 71), ki ima 24 paralelnih vhodov in izhodov, grupiranih v 3 x 8 paralelnih V/I vrat, ki jih lahko čitamo ali vpisujemo ločeno. Ta vrata so označena s PA0 – PA7, PB0 – PB7 in PC0 – PC7. S procesorjem lahko preko vodila dosežemo vseh osem linij PA in PB vrat hkrati, na PC pa vsako linijo zase. Preko PPI vmesnika dosežemo NVR pomnilnik (IC 72). To je pomnilniško vezje z naključnim dostopom, ki ob izklopu napajanja ohrani vsebino. NVR je velikosti 256 x 4 bite. Ima 8 naslovnih, štiri podatkovne in tri kontrolne vhode. Signale za naslovne vhode generiramo z vrat PA0-PA7, signale za podatkovne vhode pa z vrat PB0 – PB3.

Kontrolni signali pa so vezani na PC0, PC1 in PC4 vhode/izhode:

- R/WL kontrolira čitanje (visok nivo) in vpisovanje (nizek nivo).

- AS L (Adress Strobe) je signal, ki izbere vezje in

- ME (Memory Enable) omogoči dostop do vezja (visok nivo)

Postopek čitanja vsebine NVR:

- Na PA0 – PB7 generiramo naslov lokacije, ki jo želimo doseči,
- R/WL signal postavimo s PC 1 na visok nivo,
- Selektivni signal AS L postavimo na nizek nivo tako, da je signal PC »visok« in se potem invertira preko tranzistorja T2,
- Na D0–D3 se pojavi vsebina naslovljene lokacije, ki jo prečitamo na PB0 – PB3,
- AS L postavimo na visok nivo,
- generiramo naslov naslednje lokacije, ki jo želimo čitati.

Postopek vpisovanja nove vsebine v NVR:

- generiramo naslov lokacije, katere vsebino želimo spremeniti,
- R/W signal postavimo na nizek nivo,
- AS L signal postavimo na nizek nivo in na ta način aktiviramo interno vezje, ki prične programirati novo vsebino, AS L signal takoj postavimo nazaj na visok nivo,
- čakamo, da se signal ME postavi zopet na visok nivo, ko je nova vsebina uspešno zapisana na tej lokaciji; ME signal je vezan na PC 4 V/I bit PPI vmesnika.

Na vhode PC5 do PC7 so vezani še signali za kontrolo modema: RS CD1 RSRI1 in RS SPDI 1, in RS DSR1 ter RS DSR2

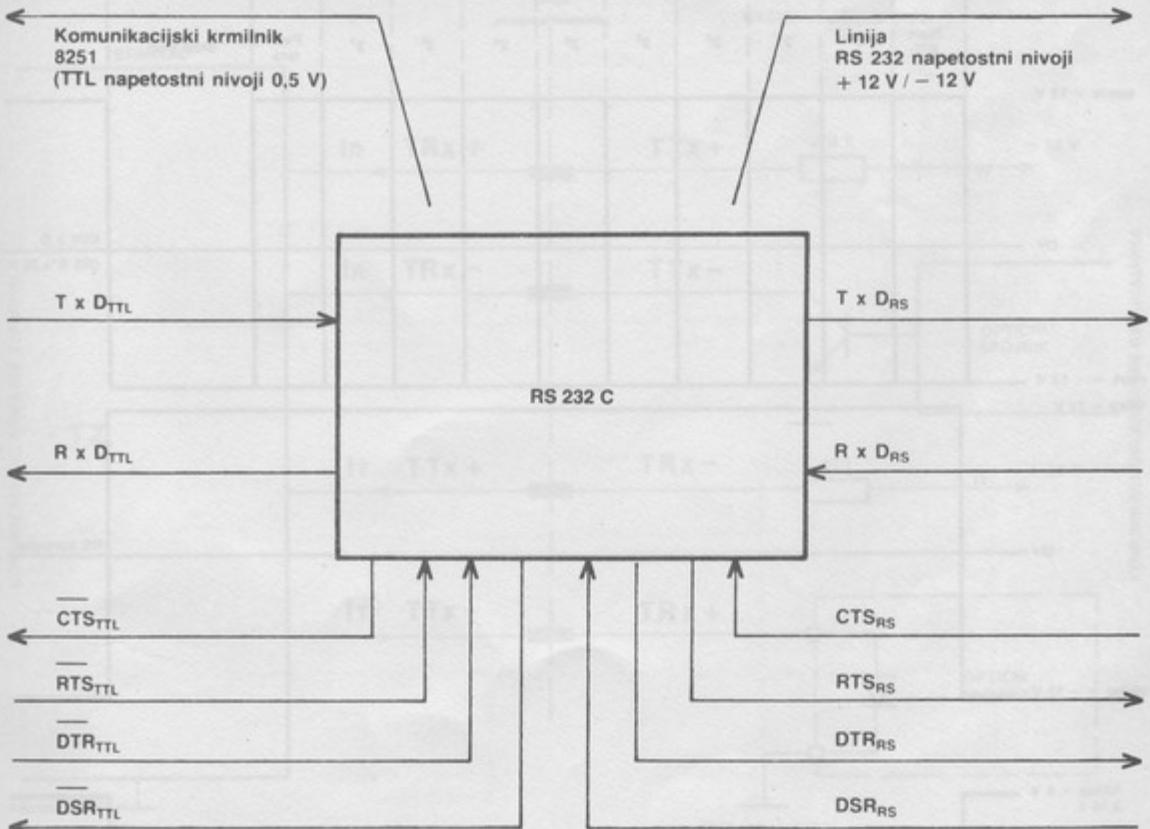
3.4.1. Vhodno/izhodni vmesniki

V tem poglavju bomo opisali delovanje naslednjih V/I vmesnikov:

- RS 232 C vmesnik,
- tokovna zanka,
- TD I vmesnik in
- vmesnik za serijsko tastaturo.

3.4.1.1. RS 232 C vmesnik

Princip delovanja RS 232 C vmesnika je narisani na sliki 3.6. Narišemo ga lahko kot »črno škallo« z dvema podatkovnima in štirimi kontrolnimi vhodi oz. izhodi.

Slika 3.6. Shema RS 232 vmesnika

Informacije se prenašajo preko dveh podatkovnih linij:

- TxD (Transmit Data) je linija, preko katere se oddaja podatek;
 - RxD (Receive Data) je linija, preko katere se sprejema podatek;
 - Pretok podatkov kontrolirajo štiri kontrolni signali:
 - RTS (Request To Send) s tem signalom oddajnik od modema zahteva linijo za oddajo podatka;
 - CTS (Clear To Send) modem odgovori na RTS signal, da je pripravljen na oddajo podatkov;
 - DTR (Data Terminal Ready) priključi modem na komunikacijski kanal,
 - DSR (Data Set Ready) pove stanje modema.
 - DCD (Data Carrier Detect) pove prisotnost signala nosilca.
- V nekaterih modemih se uporabljajo še dodatni kontrolni signali, ki pa so realizirani samo na glavnih komunikacijskih vratih:
- CD (Carrier Detect oziroma Received Line Signal Detector) vhodni signal je vklopljen, kadar je na liniji prisoten nosilec signala.
 - RI (Ring Indicator) je vhodni signal, ki se vklopi, kadar je modem po liniji sprejel signal zvonca.
 - SPDI (Speed Indicator oziroma Data Signal Rate Selector) je vhodni signal, ki izbere eno izmed dveh možnih hitrosti in se uporablja samo v sinhronih prenosih;
 - SPDS (Speed Select oziroma Data Signal Rate Selector) je iz-

hodni signal, ki izbere eno izmed dveh možnih hitrosti. Uporablja se samo pri sinhronih prenosih.

Na eni strani je RS 232 C vmesnik priključen na komunikacijski krmilnik (Z 80 B SIO) s TTL napetostnimi nivoji (0/5V), na drugi strani pa na komunikacijsko linijo z RS napetostnimi nivoji (+12/-12V). Vmesnik je realiziran s posebnimi vezji IC 73, IC 74, IC 75 in IC 61.

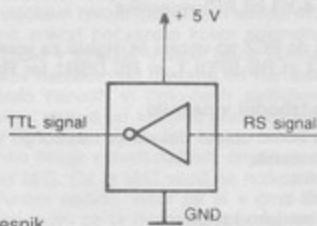
Vhodno vezje je tipa 75189 in pretvori napetostne nivoje +12V/-12V na TTL nivoje; izhodno vezje pa je 75188, ki deluje obratno. Vsako integrirano vezje vsebuje po štiri vmesnike tega tipa, ki so narisani na sliki 3.7.

Iz te slike vidimo, da je RS 232 C vmesnik dejansko samo pretvornik napetostnih nivojev in slika 3.6. ni narisana popolnoma korektno. Kontrolni signali se preko vmesnika samo prenesejo in potem krmilijo komunikacijski krmilnik.

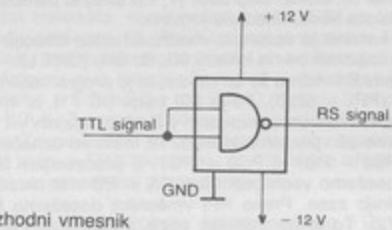
Napetostni nivoji se pretvorijo tako, kot je narisano na sliki 3.8.

V sliki 3.8. a je narisan serijsko kodiran TTL signal, ki ga oddaja vezje Z80 SIO. En znak je sestavljen takole:

- start bit, ki ima dolžino enega bita,
- pet do osem podatkovnih bitov,
- paritetni bit (liha ali sora pariteta) in
- en do dva stop bita.

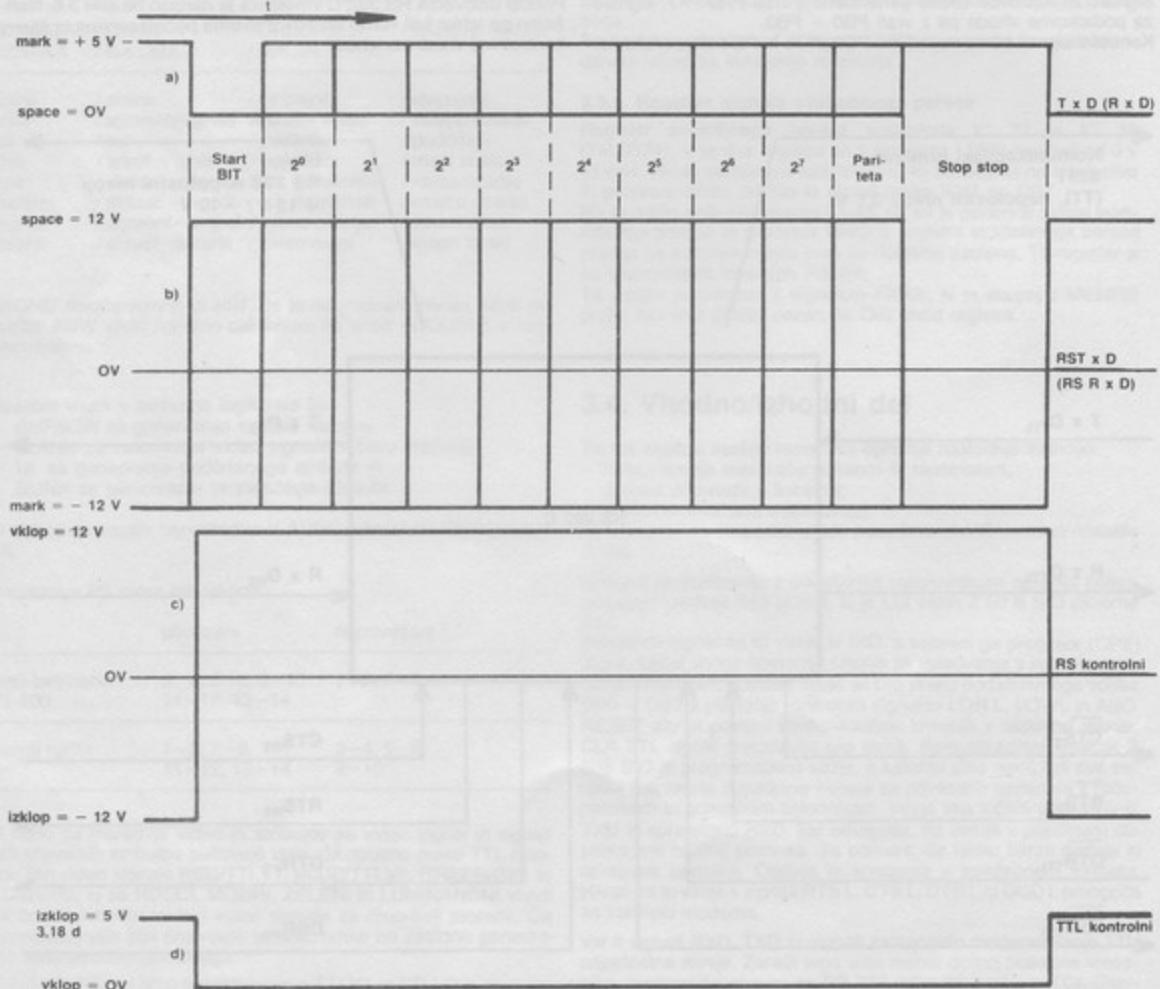

a) vhodni vmesnik

b) izhodni vmesnik

Slika 3.7. RS 232 C vmesnik (shema enega elementa)

Slika 3.8.: Napetostni nivoji RS 232 C vmesnika

Logična ena »1« (mark) je nivo 5 V, logična ničla »0« (space) pa je 0 V.

V sliki »b« je narisani ustrezni RS signal. Tu je logična ena »1« na -12 V, logična ničla »0« pa + 12 V.

Kontrolni signali lahko vklapijo neko funkcijo v stanju VKLOP ali pa izklopijo to funkcijo v stanju IZKLOP.

VKLOP pomeni:

+ 12 V za RS nivo,

0 V za TTL nivo,

IZKLOP pomeni:

- 12 V za RS nivo,

+ 5 V za TTL nivo.

Preko RS 232 C vmesnika je možno prenašati s hitrostjo največ 19200 baudov.

3.4.1.2. Tokovna zanka

Tokovna zanka je poseben dupleksni komunikacijski vmesnik, kjer nosilec informacije ni napetost ampak tok. Narejena je z optičnimi spojniki OP 1 in OP 2 ter transistorji T 8, T 9 in T 10. Z optičnimi spojniki galvansko ločimo terminal, od računalnika. Kadar je visok nivo na vhodu 1 optičnega spojnika, steče tok skozi vhodni diodo (1-2). Dioda osvetli izhodni transistor, skozi katerega steče tok. Na kolektorju tega transistorja napetost pada in zapre izhodni tranzistor – izhodni tok ne teče. Ker je Tx D izhod komunikacijskega krmilnika vezan na vhod optičnega spojnika preko inverterja, teče na izhodnih sponkah (T_{Tx}^+ + T_{Tx}^-) tok takrat, kadar je na Tx D logična ena »1« (mark). Pri logični ničli »0« tok ne teče. V sprejemnem delu je na izhodu optičnega spojnika OP 1 visok nivo (logična ena »1«), kadar preko vhodnih sponk T_{Rx}^+ in T_{Rx}^- teče tok. Logična ničla »0« je takrat, kadar tok ne teče. Tok, ki predstavlja »mark«, je med 5 mA in 20 mA, »space« pa tok, manjši kot 5 mA.

Realizirali smo pasivno tokovno zanko. To pomeni, da je napetostni izvor za tokovni generator na strani sistema tako, kot je narisano na sliki 3.9.

I_B – Smer sprejemnega toka

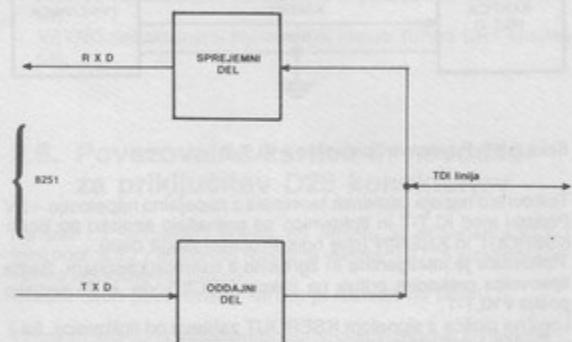
I_T – Smer oddajnega toka

GND – Signalna masa terminala in signalna masa računalnika nista povezani.

3.4.1.3. TDI vmesnik

S pomočjo TDI vmesnika se lahko priključimo na računalnike s pol-dupleksnim vmesnikom. Običajno uporabljajo takšne vmesnike računalniški sistemi firme Burroughs. Ta vmesnik nam omogoča, da emuliramo Burroughsov terminal TD 830.

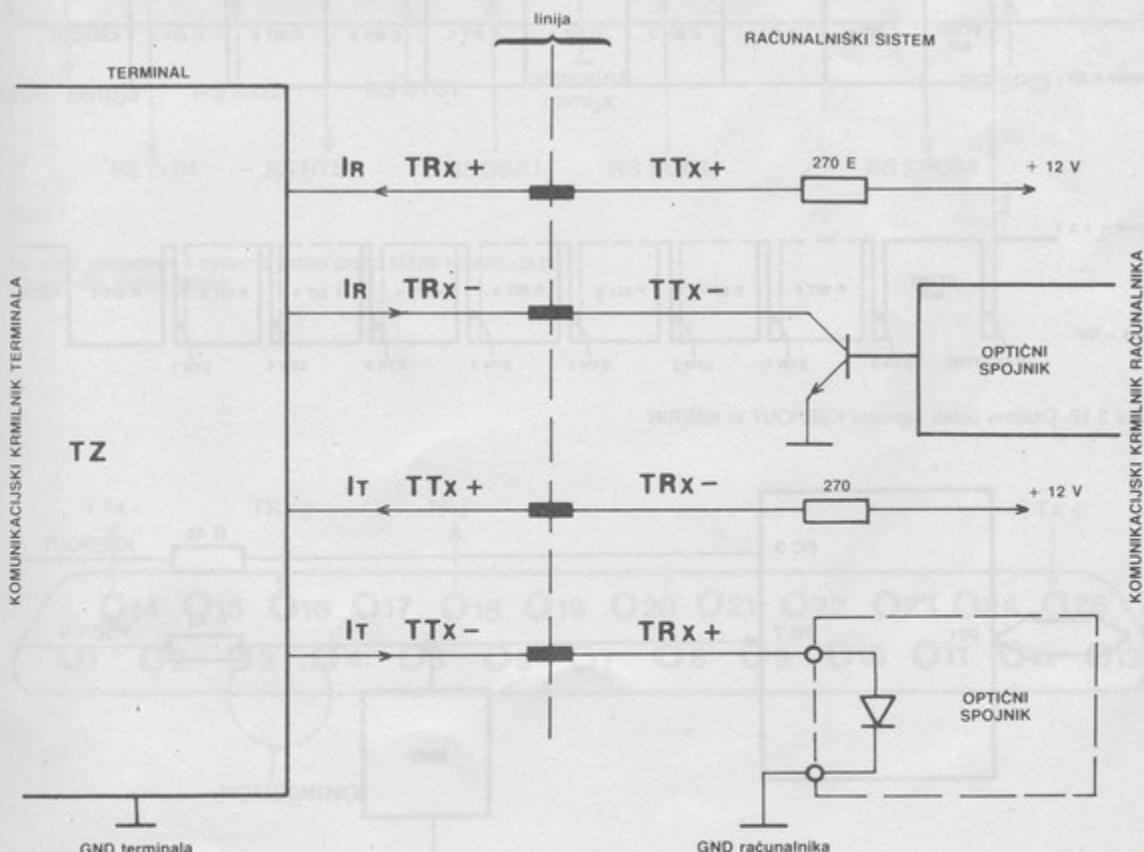
TDI vmesnik sestavljata oddajni in sprejemni del, kot je narisano na sliki 3.10.

Slika 3.10. TDI vmesnik

Poleg tega, da TDI vmesnik zagotavlja poldupleksni prenos po eni liniji, je tudi pretvornik napetostnih nivojev. TTL nivoje, ki so na strani komunikacijskega krmilnika, pretvori na TDI linijo takole: 0 V je logična ničla »0«, - 12 V je logična ena »1«.

Nosilec informacije na TDI liniji je torej napetost. Oddajni del tega vmesnika sestavljajo inverter (IC 53), T 5 in T 6, sprejemni del pa tranzistor T 4.

Slika 3.9. Povezava terminala na sistem s tokovno zanko

3.4.1.4. Tastaturni vmesnik

Tipkovnica je na logično ploščo priključena s štirimi žicami tako, kot je narisano na sliki 3.11.

Slika 3.11. Povezava tipkovnice s KLT-T

Tipkovnico napaja usmernik terminala z napajalno napetostjo +5V. Podatki med KLT-T in tipkovnico se prenašajo serijsko po žicah KSEROUT in KSERIN (glej opis Procesorskega dela).

Tipkovnica je inteligentna in zgrajena z mikroprocesorjem. Sama tipkovnica prekodira pritisk na tipko v ASCII kode, ki jih serijsko pošlje v KLT-T.

Logična plošča s signalom KSEROUT zahteva od tipkovnice, da ji ta po liniji KSERIN pošlje znak oziroma ASCII kodo za tipko, ki jo je operater pritisnil. KLT periodično vsakih 40 ms generira signal KSEROUT in tipkovnica odgovarja s signalom KSERIN. Časovni potek signalov je narisana na sliki 3.12.

KLT-T s signalom KSEROUT zahteva od tipkovnice, da ji ta pošlje kodo za odtipkan znak, hkrati pa ji pošlje še ukaz, s katerim preklaplja nekatere funkcije tipkovnice. Ukar je dolg osem bitov (CBI0 – CBIT7) in lahko krmili naslednje funkcije tipkovnice:

- tip tipkovnice (QWERTY, QWERTZ, AZERTY, JUGOSLOVANSKA)
- vklop ali izklop zvočne indikacije pritiska tipke (KEYCLICK),
- vklop ali izklop končnega znaka (Margin Bell),
- vklop ali izklop ponavljanje znakov,
- vklop ali izklop indikatorskih lučk.

Logična ena »1« (mark) ukaza je + 5 V.

Na vsak zahtevek odgovori tipkovnica s signalom KSERIN, ki vsebuje kodo za znak ali »prazen znak«. S »praznim znakom« odgovori, kadar tipkovnica nima kaj poslati, ker ni bila aktivirana nobena tipka.

Prazen znak sestavljajo samo logične ene »1« (mark), katerin nivo je 0 V. Signal KSERIN sestavlja START BIT (space), osem podatkovnih bitov in devet sinhronizacijskih bitov: en STARTSYN in SYN0 – SYN 7. Sinhronizacijski biti so potrebeni za sinhronizacijo sprejemnega dela v KLT-T, da lahko ta izloži podatkovne bite PBITO do PBIT7, oddajnik pa lahko hkrati generira podatkovne bite ukaza CBIT0 – CBIT7.

Oddajni signal KSEROUT je izhod PC 3 PPI vezja (IC 61), spremenjivi signal pa je povezan z vhodom PB 7 istega vezja. Signal KSERIN smo povezali še z monostabilnim D – multivibratorjem IC. 71, s pomočjo katerega izločimo sinhronizacijske impulze. Izloženi sinhronizacijski impulzi so povezani s prekinutvenim vhodom RST 6.5 procesorja.

3.5. Razpored in opis priključkov konektorjev logične plošče

KLT-T ima dva priključna konektorja:

- K I je sistemski konektor
- K II je vhodno/izhodni konektor

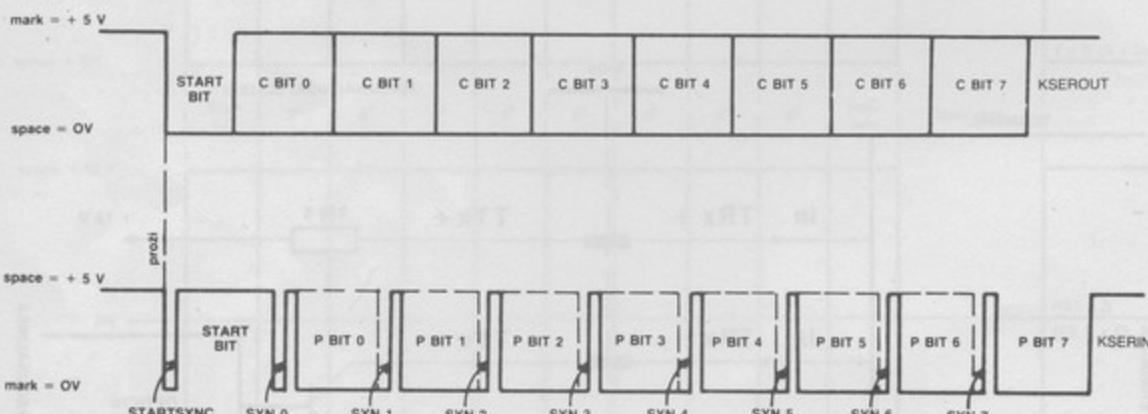
Razpored teh priključkov je narisana na dodatnem listu stikalnega načrta (list 4).

Na sistemskem konektorju imamo dve skupini signalov:

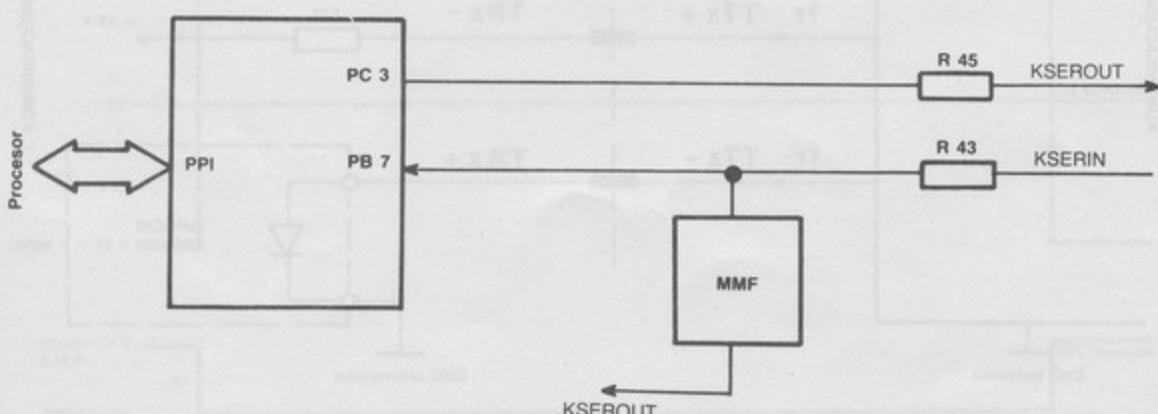
- napajalne napetosti (+ 5 V, + 12 V, in – 12 V ter maso – GND)
- signale sistemskega vodila

Signale sistemskega vodila (naslovno, podatkovno in kontrolno) uporabimo samo v primeru razširitve logične kartice z dodatno aparатурno opremo (npr. dodatni pomnilnik, vmesnik za grafično ploščo...).

Signale na vhodno/izhodnem konektorju (K II) lahko razdelimo v tri skupine:

Slika 3.12. Časovni potek signalov KSEROUT in KSERIN

Slika 3.13. Vmesnik za tipkovnico

1. Signali za serijsko povezavo s tipkovnico (KBRD)

To so štirje signali:

- KSERIN (vhod v logično ploščo)
- KSEROUT (izhod iz logične plošče)
- + 5 V
- GND

2. Signali komunikacijskih vmesnikov:

Glavna komunikacijska vrata (MAIN):

- RSTx D 1,
 - RS Rx D 1,
 - RS RTS 1,
 - RS CTS 1,
 - RA DSR 1,
 - RS SPDS 1,
 - RS DTR 1,
 - RS SPDI 1,
 - RS RI 1,
 - RS DCD 1
- RS 232 C vmesnik
- TR x -
 - TRx +
 - TTx -
 - TTx +
 - TDI (polduplexni izhod)
- tokovna zanka

Pomožna komunikacijska vrata za tiskalnik (PRT):

- RS Rx D 2
- RS Tx D 2
- RS RTS 2
- RS CTS 2

- RS DTR 2
- RS DSR 2
- RS DCD 2

3. Signali za video monitor

- CVID je sestavljeni video izhod po RS 170 standardu,
- VGND masa video signala,
- HSYNC nezakasnjeni horizontalni impulz (izhod CRT krmilnika),
- VSYNC nezakasnjeni horizontalni impulz (izhod CRT krmilnika).

3.6. Povezovalna kartica in navodilo za priključitev D25 konektorjev

Na sliki 1.1. poglavja I vidimo, da signale, ki jih generira KLT-T (glej pogl. 3.5.) z izhodnimi (ozioroma vhodnimi) D 25 konektorji povezuje povezovalna kartica.

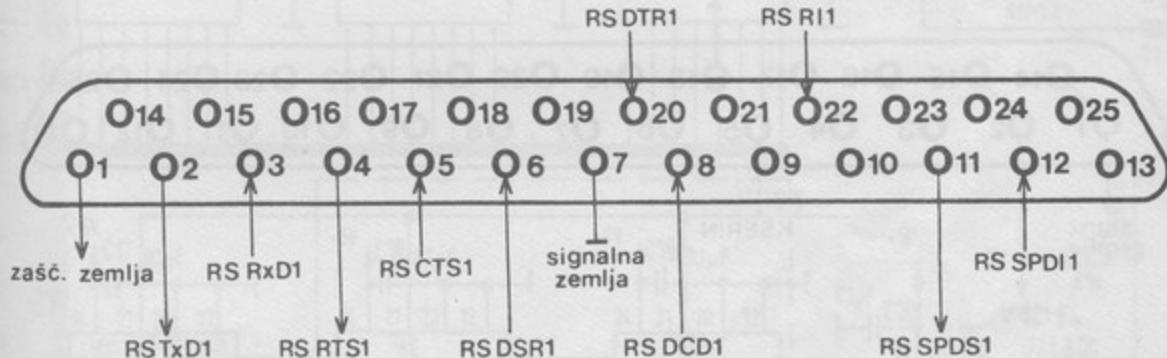
Stikali načrt povezovalne kartice je narisana na LISTU 5.

Terminal ima torej standardizirane vhodno/izhodne konektorje.

Na konektorje se priključimo takole:

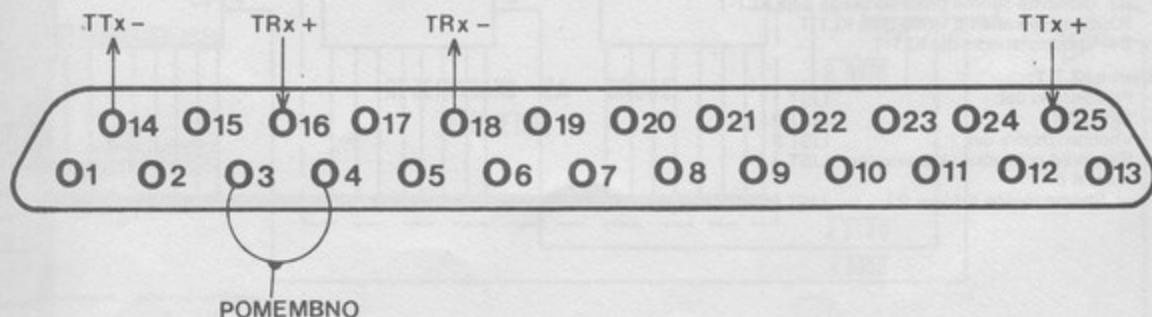
- RAČUNALNIK – je konektor za računalniški sistem,
- TISKALNIK – je konektor za serijski tiskalnik,
- TIPKOVNICA – je konektor za tipkovnico.

Na glavni RS 232 C konektor (RAČUNALNIK) priključimo računalniški sistem ozioroma modem takole (skica 1 in skica 2):

Skica 1

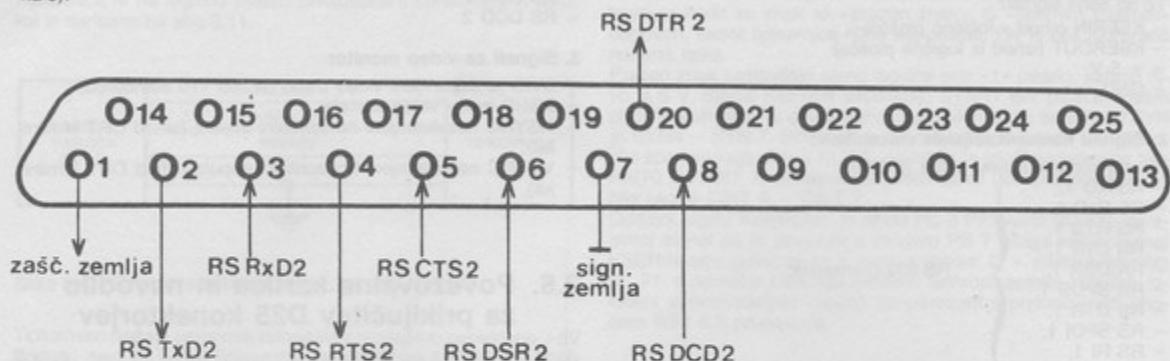
Terminal priključimo s tokovno zanko preko MAIN konektorja na računalniški sistem takole:

Skica 2

Kratko moramo vezati nožici 3 in 4, to je signala RSRxD1 in RS RTS 1!

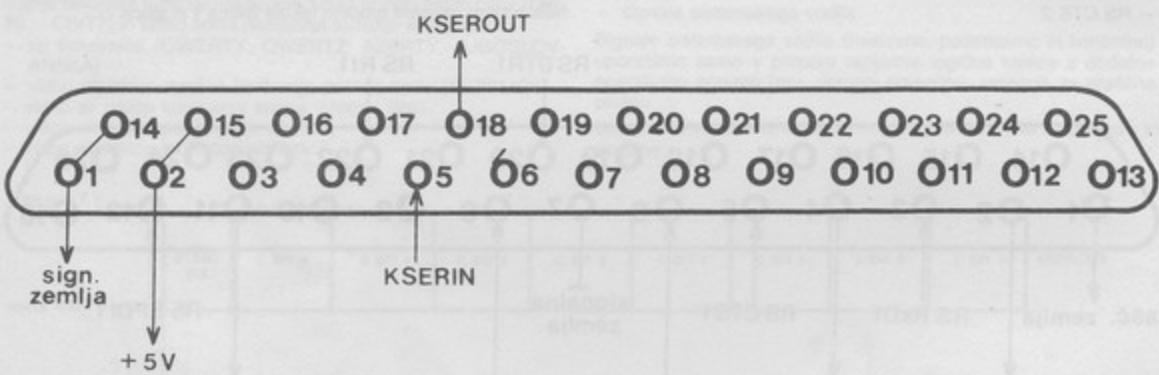
Tiskalnik priključimo na pomožni konektor (TISKALNIK) takole (skica 3):

Skica 3

Tiskalnik mora biti obvezno povezan s signaloma RS DSR 2 in RS DTR 2, sicer ne deluje.

Tipkovnica je s konektorjem TISKALNIK povezana takole (skica 4):

Skica 4

4. Načrti

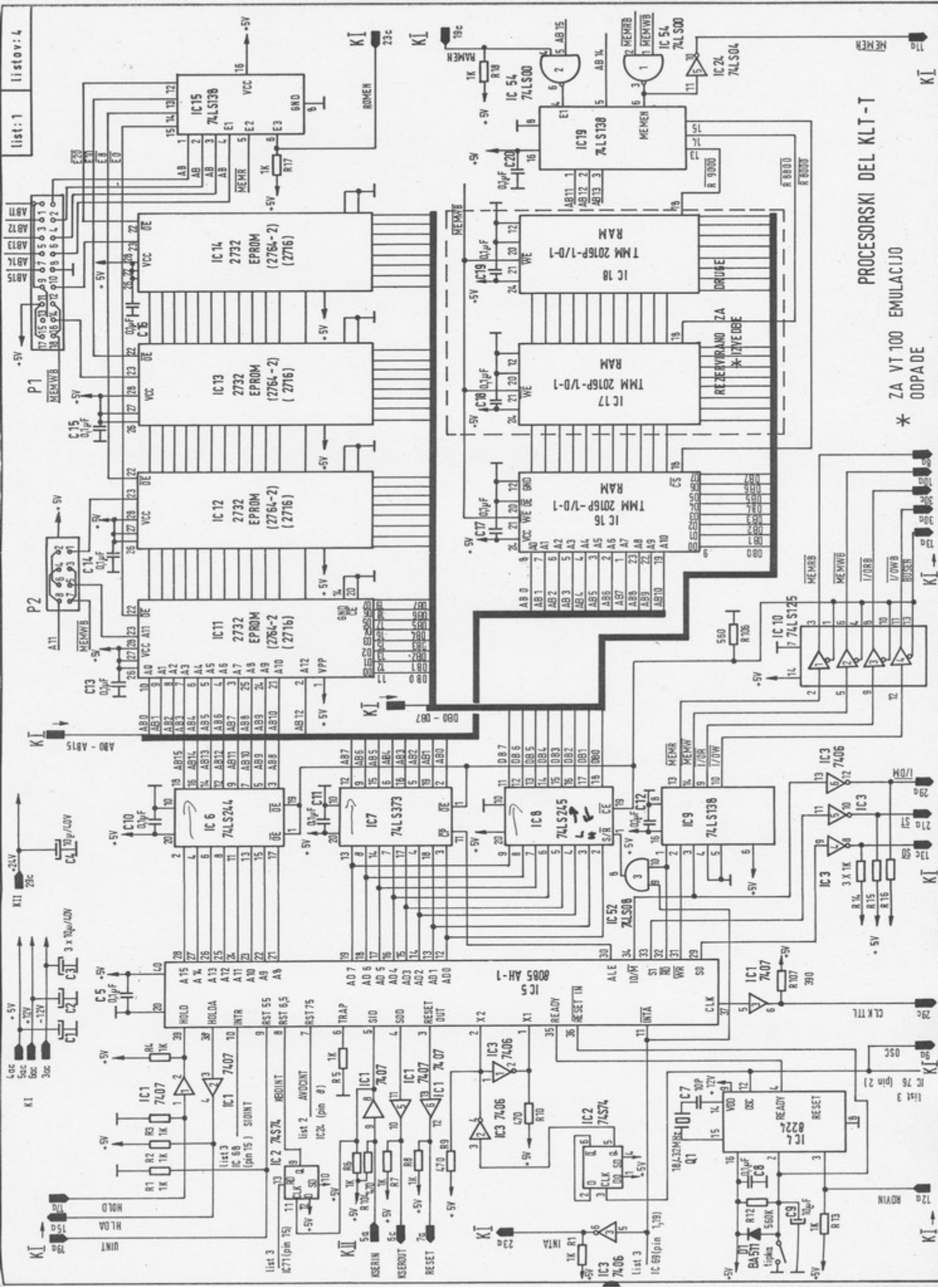
To poglavje vsebuje:

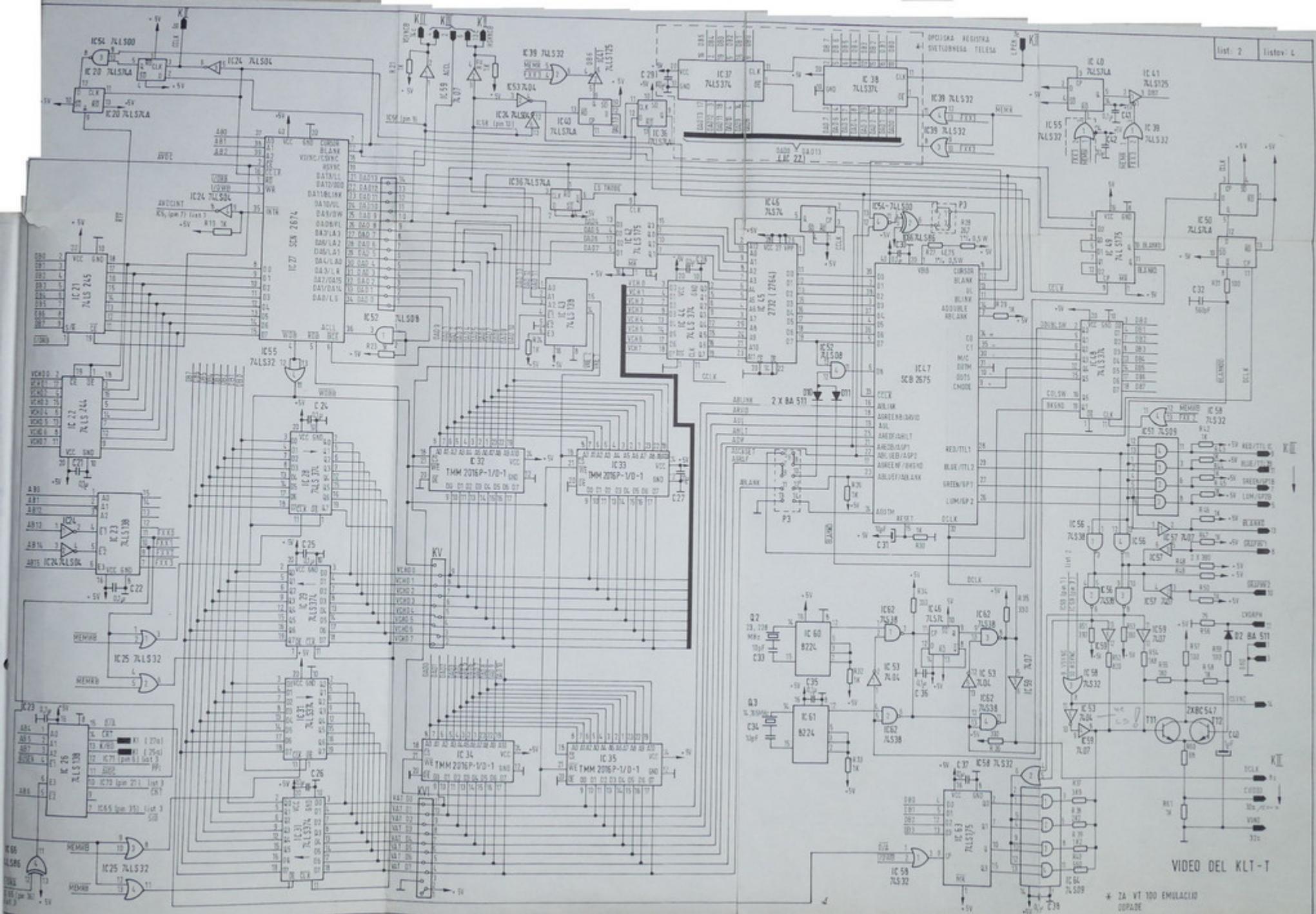
BLOKOVNE SHEME

- B1. Blokovna shema KLT-T
- B2. Blokovna shema procesorskega dela KLT-T
- B3. Blokovna shema video dela KLT-T
- B4. Vhodno/izhodni del KLT-T

Shema KLT-T:

- Procesorski del: LIST 1
- Video del LIST 2
- Vhodno/izhodni del LIST 3
- Razpored priključkov konektorjev K I in K II LIST 4
- Shema plošče tiskane P I LIST 5

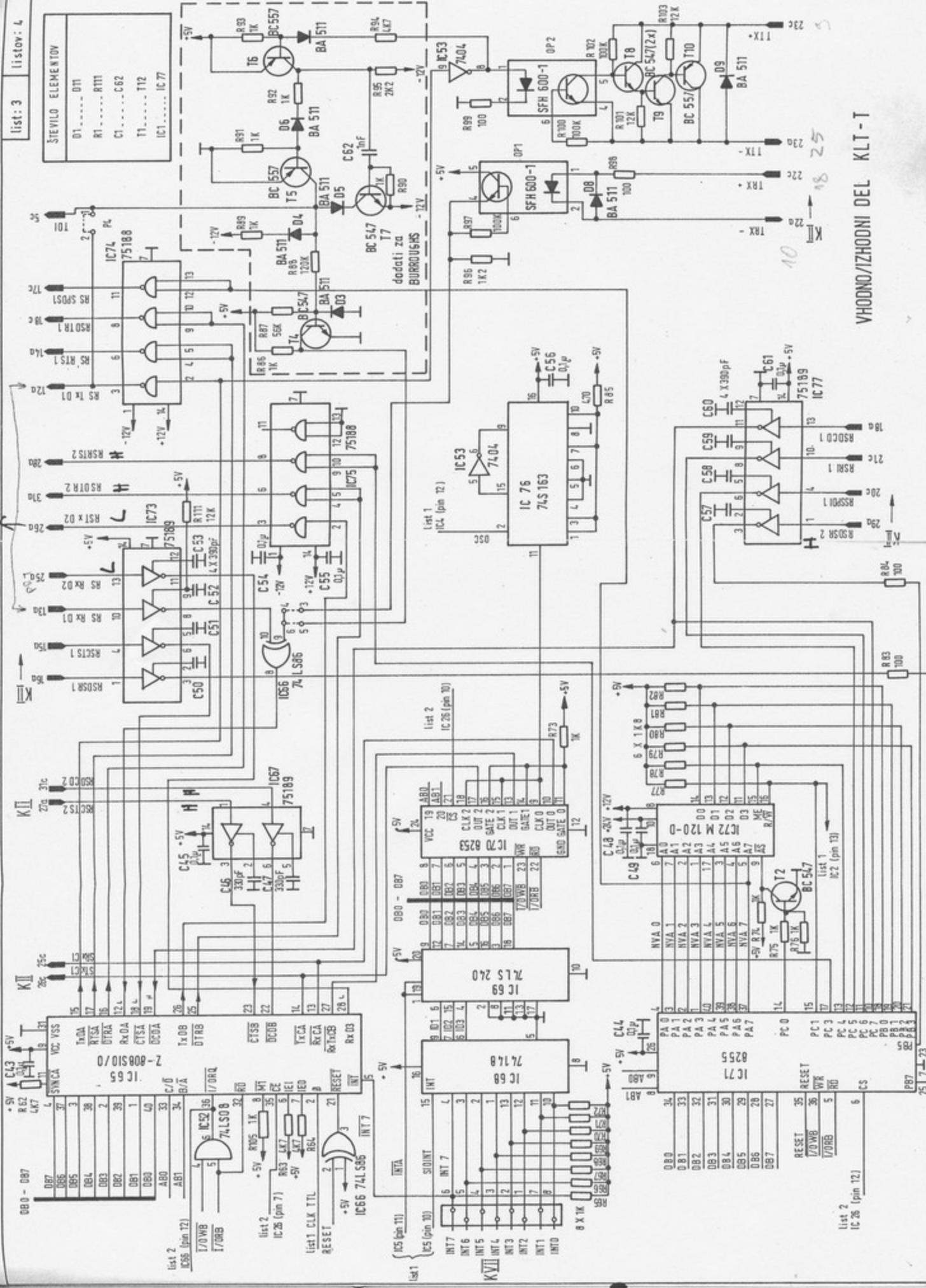

VIDEO DEI KIT-T

list: 3 listov: 4

STEVILO ELEMENTOV

P3000 moduli

V. B. Temirshin

printed

Romanov 72

2

3

7

X, X N, X

3

2

7

20

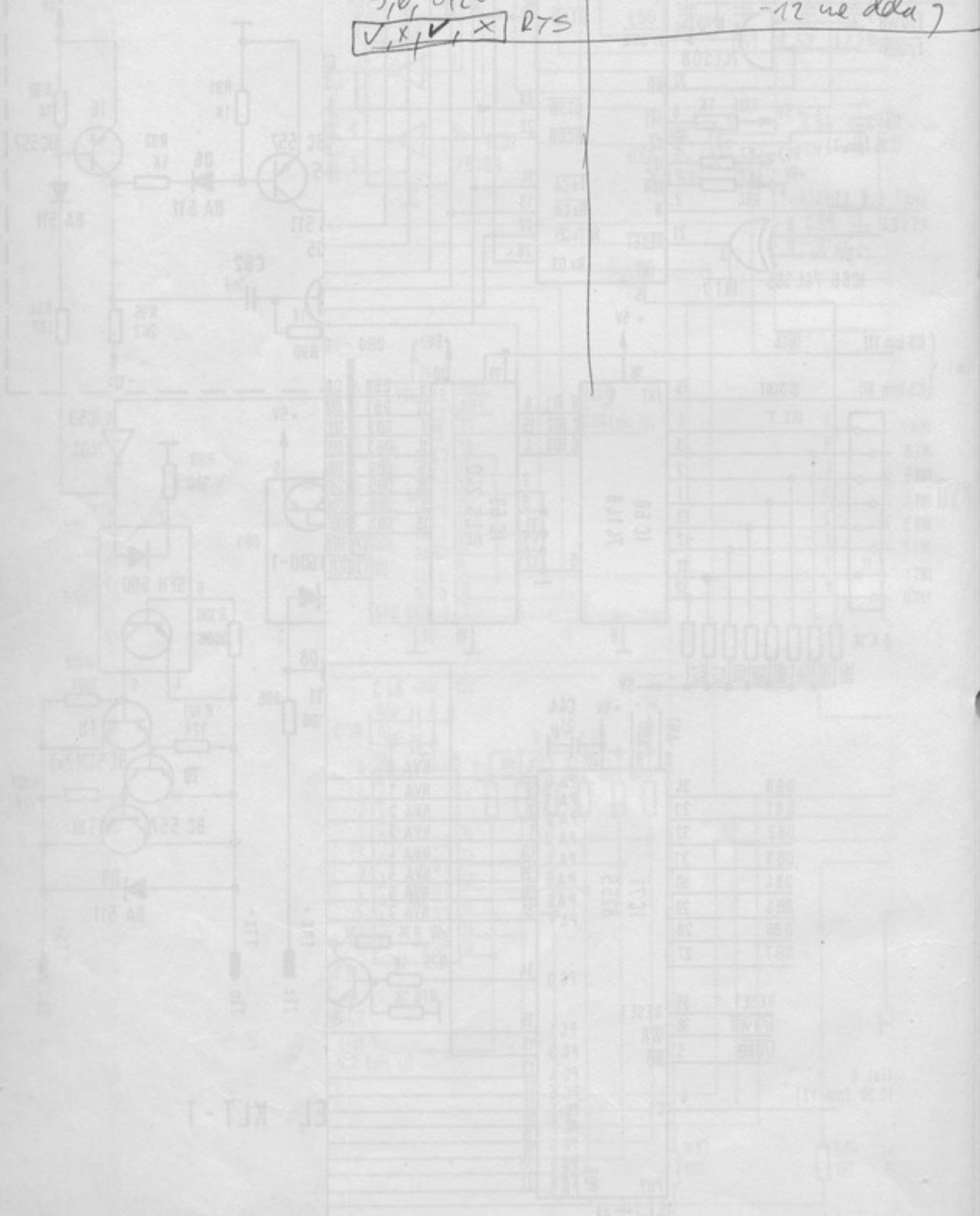
5, 6, 8, 20

V, X V, X

RTS

(+12V switch - delta
-12V switch - delta)

WEEKENDS	0.11.192
NO.	270
RTS	18
S83	17
S11	17
W21	131

K1

	a	b	c	
GND	o 1	o 2		GND
GND	o 2	o 3		-12
-12	o 3	o 4		+5
+5	o 4	o 5		+5
+5	o 5	o 6		+12
+12	o 6	o 7		RESET
RESET	o 7	o 8		MEMRB
MEMRB	o 8	o 9		OSC
MEMWB	o 9	o 10		AB14
MEMEN	o 10	o 11		AB2
RDYIN	o 11	o 12		AB15
BUSEN	o 12	o 13		AB3
DB0	o 13	o 14		SD
HLDA	o 14	o 15		AB4
DB1	o 15	o 16		AB0
HOLD	o 16	o 17		AB5
DB2	o 17	o 18		AB6
UINT	o 18	o 19		RAMEN
DB3	o 19	o 20		AB7
S1	o 20	o 21		AB12
DB4	o 21	o 22		AB8
INTA	o 22	o 23		ROMEN
DB5	o 23	o 24		AB9
KIB0	o 24	o 25		AB10
DB6	o 25	o 26		CRT
CRT	o 26	o 27		AB11
DB7	o 27	o 28		CLK/TTL
I/DM	o 28	o 29		T70RB
T70WB	o 29	o 30		M
	o 30	o 31		+12V
	o 31	o 32		
	o 32			

KII

	a	b	c	
GND	o 1	o 2		GND
+5V	o 2	o 3		+5V
KSERIN	o 3	o 4		TDI
CCLK	o 4	o 5		KSEROUT
DOT CLK (za GV)	o 5	o 6		(za IBM) LPEN
	o 6	o 7		
GND	o 7	o 8		HLGT DD (za GV)
RST x D1	o 8	o 9		
RSR x D1	o 9	o 10		TTLVID
RS RTS1	o 10	o 11		C VIDEO
RS CTS1	o 11	o 12		HSYNCB
RS DSR1	o 12	o 13		VSYNCB
GND	o 13	o 14		
RS DCD1	o 14	o 15		RS SPDS1
-12V	o 15	o 16		RS DTR1
+12V	o 16	o 17		RS SPD1
TRX -	o 17	o 18		RS RI1
TTX -	o 18	o 19		TRX +
GND	o 19	o 20		TTX +
3 RSR x D2	o 20	o 21		GND
2 RST x D2	o 21	o 22		(za IBM) SR x C1
5 RS CTS 2	o 22	o 23		(za IBM) ST x C1
4 RS RTS 2	o 23	o 24		
RS DSR 2	o 24	o 25		+24V
GND	o 25	o 26		
RSO TR 2	o 26	o 27		RS DCD2
C VIDEO	o 27	o 28		8
	o 28	o 29		V GND
	o 29	o 30		
	o 30	o 31		
	o 31	o 32		
	o 32			

Printed after
on Base.Tom.

HLT
PATA1000

DTR2

uie

HLT
PATA

DSR2

KIV

DAD 0	o 1
DAD 1	2 o
DAD 2	o 3
DAD 3	4 o
DAD 4	o 5
DAD 5	6 o
DAD 6	o 7
DAD 7	8 o
DAD 8	o 9
DAD 9	10 o
DAD 10	o 11
DAD 11	12 o
DAD 12	o 13
DAD 13	14 o

KIII

GND	1	2	ACCL
GND	3	4	VSYNCB
LUM/GP2B	5	6	HSYNCB
GREEN/GP1B	7	8	GRAPHV1
RED/TTL1C	9	10	GRAPHV2
BLUE/TTL2B	11	12	VGRPH
BLANKD	13	14	CSYNC

KV

WD8B	+5V
VCHD 7	1
VCHD 6	2
VCHD 5	3
VCHD 4	4
VCHD 3	5
VCHD 2	6
VCHD 1	7
VCHD 0	8

KVI

1	+
2	o
3	o
4	o
5	o
6	o
7	o
8	o
9	o
10	o

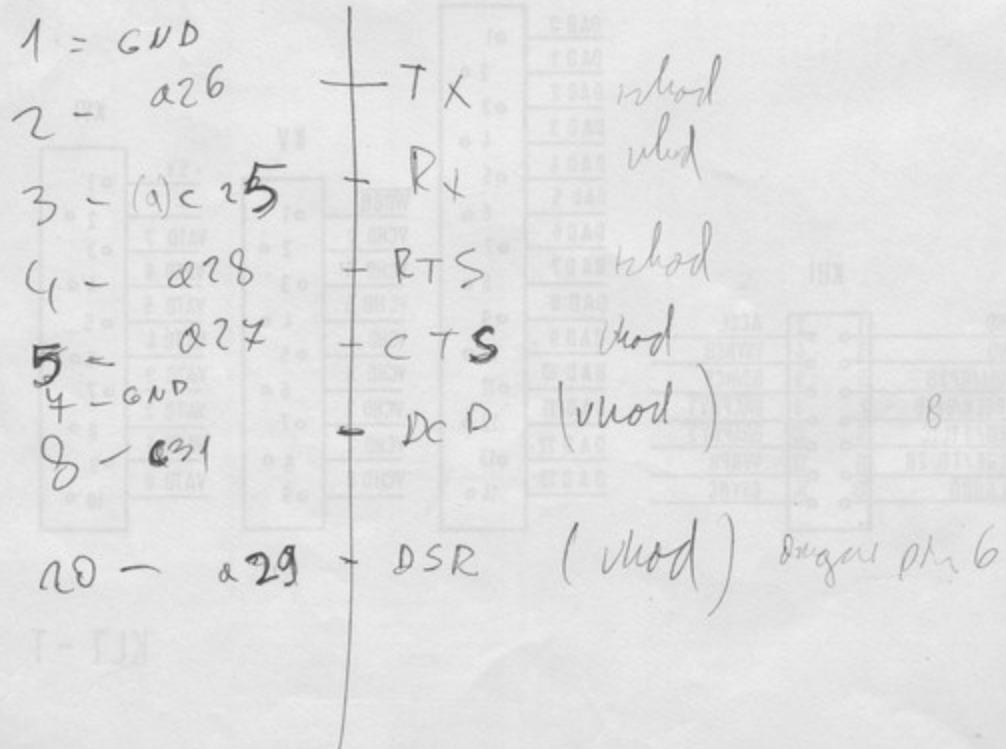
KVII

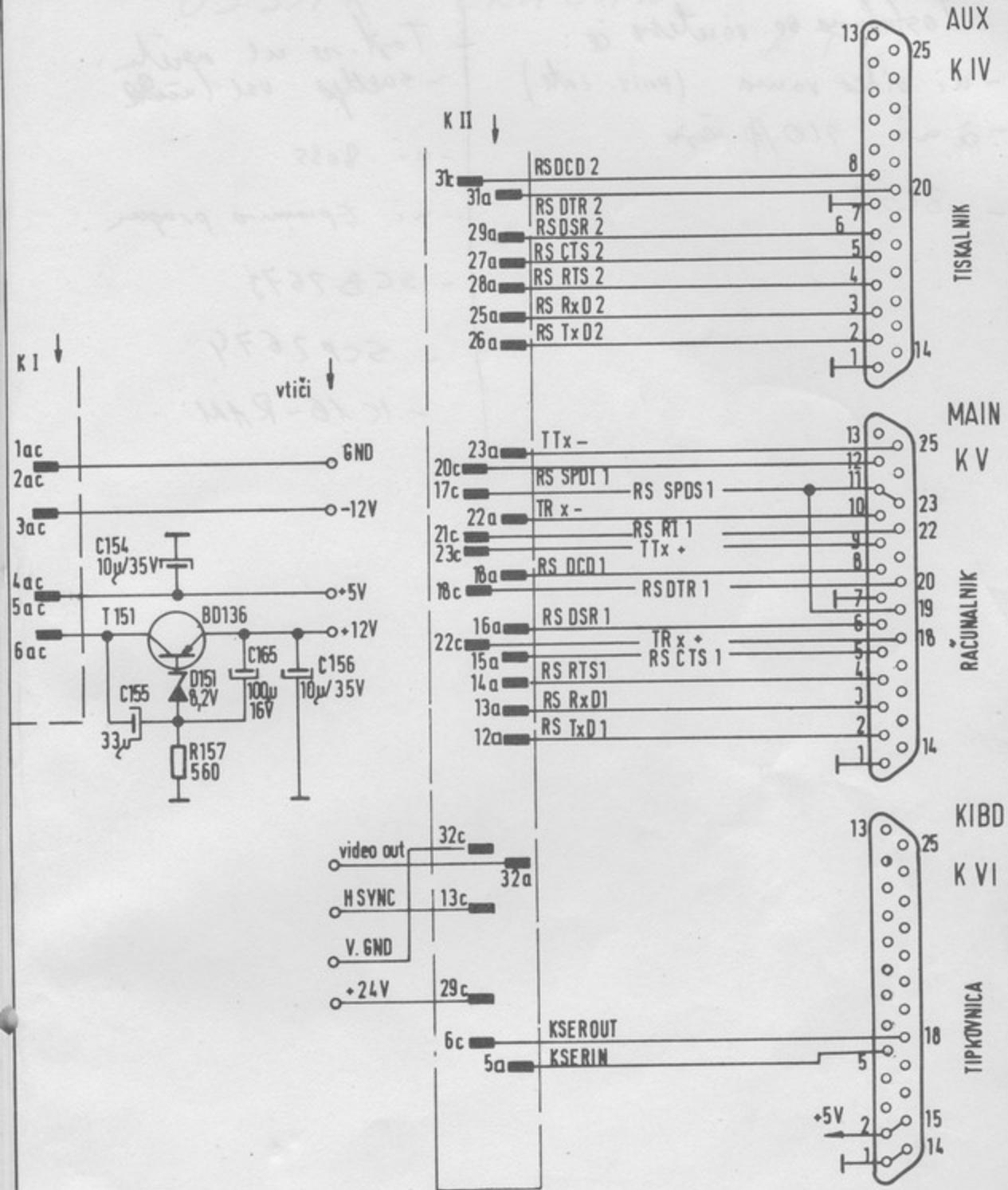
INT 2	1
INT 3	2
INT 4	3
INT 5	4
INT 6	5
INT 7	6
INT 8	7
INT 9	8
INT 10	9

KLT - T

Printer 1		"Poko" (Bancu; terminal) li je namost prijetje
To vlgj sano	2	Racunalnik 2
za Bancu; terminal	3	3
nat Testno e nato	4	2
T	56,820	20
Lokalno		Sistem
US ASCII		US ASCII
QWERTY		QWERTY
80		60
DA		04
-		UE
DA		Text
TEMNO		DA
DA		NE
DA		NE
DA		DESEC
DESEC		DA OUT-konfig.
DA	-OUT XON/XOFF	ANSI
ANSI		---
XXXX		DA
DA		02600
0600		02600
0600		8
8		1
1		DA
DA		Lika
Lika		UE
NE		02600
02600		XON/XOFF
XON/XOFF		8
8		1
1		DA
DA		Lika, NE, 6, ...

Printer port na Bancu; terminal.

Plošča tiskana PI

LIST 5

Prvna stran
ZO → BSR

Tastatura se seteaza ca:

- cu video rama (Horiz. intre)
- cu 810/8000
- 8253

+ Tast. se seteaza:

- sa setezi val (valoare)
- cu 8085
- cu Epson a program.
- SCB 2675
- SCP 2674
- IC 16-RAM

spoduji urmatorul se tastara

Print 1 → Roz. 2
(5, 6, 8, 10) → 20
shift → enter

355095

nak - do tiskarne stvo velenje